DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXV Kaina 25 c. PIRMADIENIS — MONDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 3, 1981 Nr. 179

LKB KRONIKA NR. 47

Eina nuo 1972 metų
Perskaitęs duok kitam!

CHULIGANIZMAS SOVIETŲ SPAUDOJE

(Tęsinys)

Ką iš to viso padarė Jauniškis? Nepažindamas vienuolyno gyvenimo ir nesirūpindamas tiesa, jis davė laisvę savo palaidai fantazijai, kurią jis knygelės įžangoje pavadino "intuicija" — esą Misiūnas vienuolyne buvęs visaip varginamas ir kankinamas, net iki apalpimo; pagaliau už tai, kad būdamas Olandijoje, nepasipriešino ir nesukritikavo laisvamanio Minaurio, buvęs išrengtas prie stulpo ir žiauriai nuplaktas net iki sąmonės netekimo, dėl ko apakęs, todėl grąžintas į Lietuvą, ir čia rektorius Kipas jį, kaip nebetinkamą darbui, išmetęs iš vienuolyno (71 — 72 pusl.).

Visa tai yra grubiausias melas ir šmeižtas. Niekas vienuolynuose neplakamas ir nekankinamas. Aš pats vienuolyne praleidau 24 metus (iki vienuolynų uždarymo —Red.), iš jų 10 metų Vakarų Europoje (Vokietijoje, Olandijoje, Belgijoje ir Prancūzijoje esančiuose jėzuitų vienuolynuose), beveik 7 metus (1942 — 49) vadovavau Pagryžuvio ir Šiaulių jėzuitų vienuolynams, taigi turiu teisę tvirtinti, jog jėzuitų vienuolynų gyvenimo būdą ir dvasią gerai pažįstu, bet apie jokius plakimus ir kankinimus niekur niekada nesu ką nors girdėjęs. Pati vienuolyno dvasia ir santvarka yra diametraliai tokiems dalykams priešinga. Be to, Lietuvoje gyvena ištisa eilė vyrų, ilgiau ar trumpiau pabuvojusių jėzuitų vienuolynuose; ar girdėjo nors vienas, kad kas būtų buvęs pririštas prie stulpo ir nuplaktas?

Atkreipkime dėmesį į klaidingus Jauniškio tvirtinimus (tokių klaidingų tvirtinimų yra beveik kiekviename puslapyje, kartais net po kelis; vien tik 21-me puslapyje priskaičiavau jų daugiau kaip 40).

Jauniškis tvirtina, jog Misiūnas, su storais akinių stiklais, iš Olandijos grįžęs į Kauną, čia Kipas jį išbaręs ir liepęs rašyti prašymą, kad būtų išleistas iš vienuolyno.

Misiūnas Olandijoje niekada nėra buvęs. Keista, kad Jauniškis nežino, jog Silezija yra ne Olandijoje, bet Lenkijoje (čia pasirodo jo išsilavinimo lygis) ir kad vakarinė Silezijos dalis iki antrojo pasaulinio karo priklausė Vokietijai, toje dalyje ir yra Mitelšteinas, kur vienerius metus praleido Misiūnas.

Iš Silezijos į Kauną Misiūnas grįžo su sveikomis akimis ir jokių akinių jam nereikėjo. Akiniams įsigyti niekada nedaroma kliūčių —juos gauna kiekvienas, kuriam tik reikia. Studijuodamas aš keičiau akinius net keturis kartus, ir niekas nepadarė man nė mažiausio priekaišto nei parodė kokio nors nepasitenkinimo.

Misiūnas vienuolyne sveikatos neprarado ir darbui nebuvo netinkamas. Grįžęs iš Silezijos per vienerius metus buvo bendrabučio vieno skyriaus vedėju, o išstojęs galėjo studijuoti ir mokytojauti.

Lenkijos premjeras ir gynybos ministeris Jaruzelskis pas kyrė į kabinetą dar du armijos generolus. Nuotraukoje — naujas vidaus reikalų ministeris gen. Czeslaw Kiszczak.

PASISEKĘS 42-sis KONGRESAS LOURDE

Lourdas. — Apie penkiasdešimt tūkstančių tikinčiųjų visus pasaulio kraštus ir kontinentus atstovaujančiųjų delegatų, liepos 16 d. vakare, dalyvavo 42-ojo Tarptautinio Eucharistinio Kongreso atidaryme, Lourde, Prancūzijoje. Atidarymo iškilmės įvyko didžiulėje aikštėje — pievoje, prieš garsiąją Lourdo grotą, kur 1858-ais metais neturtingai mergaitei apsireiškė Švenč. Mergelė Marija. Čia buvo oficialiai perskaitytas dokumentas, kuriuo popiežius Jonas Paulius II skiria savo legatu kongrese afrikietį kardinolą Gantin. Drauge su kardinolu legatu, čia buvo susirinkę 9 kardinolai, apie 250 vyskupų, keli šimtai kunigų, kurių tarpe buvo apie 50 baltais liturginiais rūbais apsirengusių Lourdo šventovės kapelionų.

Lourdas yra įpratęs į maldininkų minias. Dėl to ir Eucharistinio kongreso maldininkų minios jo nestebina. Kongreso organizatoriai iš anksto numatė, kad nedidelis kalnų miestas Lourdas nėra pajėgus sutalpinti neriboto skaičiaus. Dėl to į kongresą kviečė tik specialiai atrinktas atskirų kraštų vyskupijų ir tikinčiųjų grupių delegacijas. Kongrese dalyvavo visų Prancūzijos vyskupijų delegacijos. Be to, delegacijas buvo atsiuntę 120 įvairių kraštų iš visų kontinentų. Apskaičiuojama, kad iš 50 tūkstančių delegatų 9 tūkstančiai buvo jaunimas nuo 18 iki 24 metų amžiaus. Jaunimui buvo pastatytas specialus palapinių miestas, kuris užėmė didelį žemės plotą šalia Dievo Motinos šventovės.

Tarp daugelio kraštų delegacijų, dalyvavusių 42-me Tarptautiniame Eucharistiniame kongrese Lourde, buvo ir lenkų katalikų grupė, kuriai vadovavo Krokuvos arkivyskupas kardinolas Machars ki. Lenkų grupę Lourde sudarė apie 50 asmenų, jų tarpe šeši vyskupai, keliolika kunigų, seserys vienuolės ir pasauliečiai tikintieji. Lenkijos katalikai būtų norėję gausiai dalyvauti kongrese, pažymėjo kardinolas Macharski, bet tai buvo neįmanoma dėl visiems gerai žinomų priežasčių. Kardinolas Macharski pažymėjo, kad iš Lenkijos į Lourdą atvykusią maldininkų grupę papildė keli šimtai užsienio lenkų, vadovaujamų Romoje gyvenančio kardinolo Rubin.

Lietuvos katalikų delegacijai į eucharistinį kongresą Lourde vadovavo Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinis administratorius vyskupas Liudas Povilonis. Delegaciją sudarė du vyskupai — vysk. Povilonis ir vysk. Krikščiūnas — ir šeši kunigai — po vieną iš šešių Lietuvos vyskupijų.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Nuo pirmadienio streiku grasina PATCO (Professional Air Traffic Controllers Organization).

— Iš Viduržemio jūros į Baltijos jūrą atplaukė sovietų lėktuvnešis "Kiev". Dar neaišku, kodėl Baltijos jūros laivynas sustiprintas 10-čia karo laivų. Spėjama, kad ruošiami nauji karo manevrai.

— Valstybės departamentas turįs žinių, kad Kuba rengiasi išleisti dar 200 tūkstančių nepageidaujamų piliečių. Vyriausybė rengiasi sustiprinti pakrančių sargybos veiklą.

— Tarptautiniuose vandenyse plaukiojantį JAV lėktuvnešį "Independence" du kart bandė "apžiūrėti" Kubos karo lėktuvai, tačiau pakilę JAV lėktuvai juos nuvijo.

— Kuba gavo iš Sovietų Sąjungos naują 2,100 tonų karo laivą, "Koni" klasės fregatą, ginkluotą raketomis ir minomis prieš povandeninius laivus. Tai bus didžiausias Kubos karo laivas.

— Prancūzija laikinai sustabdė penkių branduolinių elektros jėgainių statybą, kol parlamentas apsvarstys energijos programos planus.

SKUODŽIO REIKALAS JAV KAPITOLIUJE

(Tęsinys)

Rezoliucija toliau primena Lietuvos okupaciją ir pastebi: „Jungtinių Valstybių vyriausybė niekuomet nėra pripažinusi Sovietų Sąjungos įvykdytos Lietuvos okupacijos ir aneksijos... Jungtinės Valstybės yra pakartotinai pareiškusios savo paramą Lietuvos apsisprendimo teisei".

Toliau rašoma, kad „Jungtinės Valstybių vyriausybės atsakomybė yra saugoti ir remti savo piliečius, užsienio šalių vyriausybių nelegaliai laikomus nelaisvėje" ir „reiškiama Senato nuomonė, kad Benedict Scott (Vytautas Skuodis) turėtų būti paleistas iš kalėjimo ir leistas emigruoti į gimtąją šalį, jeigu, jis tai norėtų... Senatas ragina (JAV) Prezidentą, Valstybės sekretorių ir Jungtinių Valstybių delegaciją Madrido konferencijoje kiekviena proga ir kaip galima stipriau reikšti Jungtinių Valstybių pasipriešinimą Benedict Scott kalinimui".

Šalia rezoliucijos sen. C. Percy paskelbė pareiškimą JAV senatui, kuriame jis pastebi, jog Skuodis yra JAV pilietis ir „yra užsitarnavęs mūsų pagalbos ir paramos. Mes turime leisti Sovietų Sąjungos vyriausybei žinoti, kad mes remiame jį jam sunkiu metu".

Kaip pranešama iš Washingtono, JAV Atstovų rūmuose pasiūlytai rezoliucijai V. Skuodžio reikalu viešą paramą yra pareiškę apie 30 Atstovų rūmų narių.

JAV Lietuvių jaunimo sąjungos vykd. vicepirm. Rimantas Stirbys iš Philadelphijos pranešė, kad rugpjūčio 5 sostinėje veikianti Europos Saugumo ir bendradarbiavimo komisija (tr. JAV Helsinkio komisija) numato pravesti viešus apklausinėjimus Vytauto Skuodžio reikalu. Juos praves kongresmenė Millicent Fenwick (R-N..J), komisijos pirmininko pavaduotoja. Komisijai vadovauja Dante Fascell (D-Fla).

Anot Lino Kojelio, JAV LJS atstovo Washingtone, apklausinėjimo liudininkais pakviesti kun. Kazimieras Pugevičius (Lietuvių informacijos centro New Yorke vedėjas), Vladas Šakalys (Lietuvos rezistencijos veikėjas ir pogrindinio leidinio „Vyčio" buvęs vyr. redaktorius), ir Rimas Česonis (JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos narys) bei kiti.

Raštu pakviesti liudijimus pateikti Lietuvos Helsinkio visuomeninės grupės steigiamasis narys poetas Tomas Venclova, JAV Valstybės departamento Sovietų Sąjungos skyriaus pareigūnas James Schumaker ir JAV LJS vykd. vicepirm. Rimantas Stirbys.

Amerikos Helsinkio komisijai priklauso dvylika Senato ir Atstovų rūmų narių, pastarųjų tarpe Sidney Yates (D-IL), atstovaująs šiaurinės Chicagos apskričiai, kilęs iš Lietuvos žydų imigrantų šeimos.

L. Kojelis praneša, kad rugp. 5 d. vakare JAV LJS numato pravesti budėjimą su žvakėmis prie Sovietų Sąjungos ambasados Washingtone tikslu parodyti solidarumą Vytautui Skuodžiui. JAV LJS savo pastangas šalies sostinėje vykdo, glaudžiai bendradarbiaudama su JAV LB atstovu Washingtone Viktoru Naku.

Kongresas patvirtino naująjį biudžetą

Washingtonas. — Kongresas prieš vasaros atostogas galutinai patvirtino prezidento Reagano biudžete numatytus lėšų nukarpymus. — apie 35 bil. dol. Nukirpymai palies lėšas 250 programų, kurias per eilę metų įvedė demokratų partijos vyriausybės per savo New Deal, Fair Deal, New Frontier, Great Society ir kt. Šis biudžetas bus istorinis. Laimėtoju laikomas ne tik prezidentas Reaganas, bet ir jo parinktas jaunas biudžeto direktorius David Stockman. Prieš paskutinį balsavimą kai kurie demokratai dar kėlė priekaištus dėl Amerikos nusisukimo nuo socialinių programų. Sen. Kennedy pareiškė, jog naujasis biudžetas pagrįstas klaidinga ekonomine teorija, kuri teigia, jog Amerika gali būti turtinga tik panaikinusi visos generacijos vykdytą socialinę pažangą. Respublikonai atkerta, kad ta "pažanga" varo Ameriką į bankrotą ir net silpnina jos gynybą. Tik atsisakiusi bereikalingų išlaidų Amerika galės pradėti ekonominį atsinaujinimą, pasakė sen. Domenici.

— Prancūzija paskelbė neturinti planų išvežti iš Irano 15 diplomatų ir 87 prancūzų piliečių, gyvenančių Irane.

— Garsi alaus bendrovė Schlitz nutarė uždaryti savo bravorą Milwaukee mieste, kur nuo gegužės 31 d. vyksta bravoro darbininkų streikas. Bravoras čia veikė nuo 1849 m. Bendrovė mėgdavo sakyti, kad jos alus "made Milwaukee famous".

KALENDORIUS

Rūgpiūčio 3 d.: Nikodemas, Marana, Manigirdas, Lengvė.

Rugpiūčio 4 d.: Jonas Vian., Perpetua, Gerimantas, Nemunė.

Saulė teka 5:44, leidžiasi 8:09

ORAS

Saulėta, tvanku, temperatūra dieną 85 l., naktį 70 l.

Ar atsisakys MX raketų sistemos?

Washingtonas. — Po ilgų svarstymų vyriausybė nutarė atsisakyti naujos strateginių raketų sistemos. Ji buvo praminta "MX". Tai būtų nuolat vežiojamos iš vietos į vietą raketos, kurios būtų slapstomos tuneliuose, ilgai jų ten nelaikant, kad priešas nesužinotų, kur jos, iš tiesų, yra. Prieš šią sistemą išėjo valstijos: Nevada, Utah, kurių teritorijoje buvo planuojama tunelius ir vežiojimo takus įrengti. Be to, sistema būtų kainavusi milžinišką pinigų sumą.

Nors oficialiai gynybos departamentas skelbia, kad nutarimas dar nepadarytas, prezidento patarėjai mano, kad prezidentas pasirinks kitus strateginių raketų dislokavimo būdus. Vienas jų numato laikyti raketas lėktuvuose, kurie būtų pasirengę tuč tuojau pakilti į orą, kada priešas iššautų savo puolamąsias raketas. Tuo būdu, būtų garantuota, kad, nežiūrint, kas pradės atominį karą, užpuolėjas bus garantuotai sunaikintas.

Mirė 7-tas airis

Belfastas. — Šiaurinės Airijos kalėjime mirė po 70 dienų bado streiko dar vienas, jau septintas Airių Respublikos slaptosios armijos narys Kevin Lynch. Dar vienas airis nacionalistas guli apakęs ir apkurtęs arti mirties po 71 badavimo dienos.

Po Lynch mirties britų Šiaurinės Airijos įstaiga paskelbė, kad kalinys nusižudė, atsisakydamas priimti maistą ir vaistus.

Vokiečiai sumažino lėšas gynybai

Bona. — Vakarų Vokietijos kancleris Helmuth Schmidt paskelbė spaudos konferencijoje, kad jis buvo priverstas sumažinti gynybos ministerio Hans Apel reikalaujamą gynybos išlaidoms sumą — 1.59 bil. dol. iki 694 mil. dol. Kancleris kaltino dėl biudžeto karpymo Amerikos vyriausybės atsisakymą sumažinti palūkanų nuošimtį.

,Washingtone Baltųjų Rūmų spaudos ryšininkas David Gergen pareiškė reporteriams, jog vyriausybė apgailestauja vokiečių valdžios nutarimą.

V. Vokietijos viešosios opinijos tyrimai, pravesti žinomo "Allensbacho Instituto", parodė, kad vokiečiai linkę galvoti, kad geriau 'Red", negu "dead". Net 48 nuoš. apklausinėtų pasakė, kad svarbiau išlaikyti taiką, negu rizikuoti branduoliniu karu ginant demokratiją. Tas pats institutas nurodo, kad 1976 ir 1979 metais už taiką pasisakė 52 nuoš. vokiečių.

Į klausimą, ar mėgsti amerikiečius ir Ameriką, 65 nuoš. atsakė "taip", tik 17 nuoš. amerikiečių nemėgsta. Tarp jaunų vokiečių iki 30 metų, 45 nuoš. pasisakė, kad vokiečiams reikia išlaikyti neutralumą tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos. Tarp vyresnio amžiaus vokiečių už neutralumą pasisakė 31 nuoš.

— Amerikiečiai džiaugiasi, kad penktadienį pasibaigė 50 dienų trukęs beisbolo žaidėjų streikas.

Lenkijos valdžioje vėl nauji žmonės

Varšuva. — Prie Lenkijos seimo demonstravo darbininkai, šaukdami: "Mes norime valgyti!" Vyriausybės premjeras Jeruzelskis paskelbė naujus pakeitimus vyriausybėje. Iš jos pasitraukė vicepremjeras M. Jagielski, kuris pernai rudenį vedė derybas su "Solidarumo" profesinėmis sąjungomis. Jis buvo vienas tų politbiuro narių, kurių neseniai buvęs lenkų komunistų kongresas neperrinko. Jį vyriausybėje pakeis darbo ir algų ministras Janusz Obodowski, 51 m. amžiaus. Jo vietą perims Antonin Rajkiewicz.

Seimas patvirtino kitus pakeitimus. Generolas T. Hupalowski bus administracijos, vietinės ekonomikos ministras. Jis perima J. Kepa vietą, nes jis atsistatydino. Kitas generolas Czeslaw Kiszak bus vidaus reikalų ministras. Prieš jį buvęs Miroslawski buvo išrinktas į politbiurą ir iš vyriausybės pasitraukė.

Šią savaitę demonstracijos dėl maisto produktų stokos įvyks 15-je miestų.

— Penktadienį įvyko paskutinis šio šimtmečio saulės užtemimas, geriausiai matytas Sibire. Bratsko buvo suvažiavę mokslininkai iš viso pasaulio.

Gambijoj vyksta kovos dėl valdžios

Banjul. — Iš kaimyninio Senegalo į Gambiją atvyko 400 parašiutininkų karių, kurie padeda vietiniams nusikratyti sukilėlių "revoliucijonierių" režimo. Gambijos prezidentui Jawarai išvykus į Britanijos princo vestuves, valdžią pagrobė komunistai. Jie suėmė prezidento žmoną ir kelis vyriausybės ministerius. Sukilėliai tebevaldo radijo stotį ir grasina sušaudyti laikomus įkaitus, jei Senegalo kariuomenė nepasitrauks iš Gambijos. Sukilėliai radijo bangomis prašo Sovietų Sąjungos, kad ji greit atsiųstų pagalbą.

Buvęs Irano prezidentas Abolhassan Banį Sadr patenkintas, kad jam pavyko pasprukti iš tėvynės, kur jis slapstėsi nuo birželio 12 d. Jis apsigyveno Paryžiuje, savo sename bute, kur gyveno dvi jo dukterys ir teta.

socialinė gerovė

REDAGUOJA JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS REDAKCINIS KOLEKTYVAS

Medžiagą siųsti: J. Šoliūnui 4545 W. 63 Str., Chicago, Ill., 60629

ŽINIOS IŠ PENSIJŲ FRONTO

Nesakytume, kad šitame fronte nėra nieko naujo. Temperatūra karštėja, bet taip pat ir labai svyruoja; tai atvėsta, tai vėl įkaista. Vadinasi, mūsų frontą krečia drebulys.

Aną kartą paminėjome, kad šio krašto valdžia (visapusiška: įstatymus leidžiančioji ir juos vykdančioji) nušovė net tris mil. pensininkų, atimdami iš jų minimalines 122 dol. pensijas. Nukentėjusieji, žinoma, šiandien dar neverkia ir badu nemiršta. Kas nutiks kitų metų kovo mėnesį — kitas klausimas. Viena yra tikra: daug senukų ir senelių, pilna to žodžio tiesiogine prasme, bus paguldyta ant menčių, nes jie ne tik nebegaus mažutėlių trupinių, bet taip pat yra pašalinami ir iš Medicare nemokamo gydymo globos.

Ar negraudu, kad taip atsitiko turtingiausiame pasaulio krašte?

Širšių lizdas

Ačiū Dievui, šio krašto pensininkai — pilkosios panteros — nėra nei pastumdėliai, nei tinginiai.

Fronte padėtis karštėja. Sujudo visas kraštas. Pensininkai, po Waterloo pralaimėjimo dėl minimalinių pensijų, jau persigrupavo. Frontan atvežė naujas patrankas: savo krašto prezidentą ir visą palankią spaudą.

Kovos pasekmės jau ryškėja. Jos teigiamos ir viltingos. Štai liepos 27 d. kalboje per televiziją prez. R. Reaganas teigė, kad jis yra „sujaudintas, jog žmonės, kurie gyvena iš socialinės apsaugos, buvo bereikalingai išgąsdinti apie padėtį, liečiančią socialinę apsaugą".

Prezidentas savo kalboje garantavo, kad „nėra jokio reikalo nuogąstauti". Jis pasakė: „Jūs gausite savo pilnos sumos čekius".

Džiugu, kad prezidentas taip pat užtikrino, jog čekius „gaus visi tie, kurie jų užsitarnavo".

Nėra abejonės, kad ne tik pensininkai, bet ir visi, kuriems rūpi socialinis teisingumas, yra dėkingi už tokias garantijas prezidentui ir krašto vadovybei.

Tik mums dabar nėra aišku, ką turės daryti tie 3800,000 pensininkų, kuriems jau yra nutraukiama minimalinė pensija, kurie daugeliu atveju nebegalės kvalifikuotis vargšų (SSI) pensijoms ir nebepajėgs nusipirkti Medicare nemokamo gydymo apdraudos. Gal mūsų mielas prezidentas jų nepastebėjo? O gal jie nėra šio krašto gyventojai?

Pageidaujama talka

Pensininkus ginti piestu stojasi spauda. Štai neseniai (liepos 25 d.), „The New York Times" net vedamuoju apgailėjo negailestingą ir nežmonišką minimalinių pensijų panaikinimą. Anot laikraščio, panaikinimas tų pensijų buvo tik politinės kovos tarp respublikonų ir demokratų galutinė išdava.

O dieną anksčiau tame pačiame „The New York Times" laikraštyje, žinomasis ekonomistas ir Minnesotos unto profesorius Walter W. Heller savo analitiniame straipsnyje „The Social Security Muddle" labai dalykiškai ir kruopščiai aiškina esamą problemą. Prie jo aiškinimo grįšime vėliau. Tačiau norime tik pastebėti, kad, jo nuomone, krašto valstybės biudžeto direktoriaus Stockmano riksmas, jog socialinės apsaugos sistema artėja prie „didžiausios katastrofos" yra nesąmonė.

Netyli ir kiti. Žinomasis „U.S. News & World Report" žurnalas (liepos 27 d.) išspausdino pasikalbėjimą su žinoma tyrinėjimų direktore Betty Duskin. Čia Duskin tvirtina, kad numatomas amžiaus pakėlimas dėl pasitraukimo pensijon (iš 65 į 67 ar 68 metus), nėra reikalingas ar pageidautinas. Jos nuomone, toks pakeitimas bus ne kas kita, o tik faktinas pensijų mažinimas. Su jos teigimu sutinkama, nes tai įrodo visi tyrinėjimų duomenys.

Vadinasi, pensijų fronte — daug naujienų. Apie kitas naujienybes vėliau.

J. Šoliūnas

Chicagos miesto merė Jane M. Byrne perkasi pupeles Civic Center Plaza veikiančiame ūkininkų turguje. Chicagoje veiks šešios tokios turgavietės, kuriose bus galima tiesiog iš ūkininkų pirkti jų užaugintus vaisius ir daržoves.

ŽINIOS IŠ MERĖS

Chicagos miesto merė J. Byrne nesėdi be darbo. Atrodo, kad šiomis dienomis ji spėja visur apsilankyti; kiekviename renginyje bei tautinių grupių gegužinėse.

Neseniai ji vadovavo senesniųjų žmonių gegužinei, įvykusiai Grant Parke. Nors lietus ir gerokai aplaistė dalyvavusius, gegužinėn susirinko apie 21,000 žmonių.

Merė gegužinėje vadovavo kai kurių dainų pravedimui. Ji buvo patenkinta visa programa bei gausiu čikagiečių atsilankymu.

Gegužinės koordinatoriaus Karl Batrorio žiniomis, vyresnieji piliečiai be jokio mokesčio gavo 25,000 sumuštinių, 32,000 dėžučių pieno, ledų, 30,000 minkštųjų gėralų, 6,000 apelsinų ir 720 svarus saldainių. Tai bent gegužinė.

Kiti planai

Liepos 23 dieną merė paskelbė oficialų miesto darbų planą, kuriame yra daug dalykų, liečiančių visus čikagiečius.

Chicagos miesto darbų planavimo komisijos, tarp visų kitų projektų, numatyta ir šie dalykai:

1. Įgyvendinti teisę, kad kiekvienas asmuo galėtų apsigyventi ten, kur jis nori.

2. Garantuoti visiems čikagiečiams lygiateisiškumą į visus patarnavimus, kuriuos teikia Chicagos miestas.

3. Remti pastangas, kurios garantuoja bediskriminacinę teisę į darbą, neatsižvelgiant į asmens lytį, rasę, įsitikinimus, religiją bei tautinę kilmę.

4. Visiems čikagiečiams garantuoti lygiateisiškumą į mokslą.

Bendrai miesto darbų planas užsibrėžė įvykdyti vienuolika nepaprastai svarbių tikslų. Tiems tikslams pasiekti planavimo komisija padarė 70 pareiškimų planų patvirtinimui.

SUVARŽYMAS

Šiandien suvaržyti pinigų naudojimą, ypač kada tai liečia federalinę ar valstijos valdžią, nebėra naujiena. Turtingiausias kraštas pasaulyje taip pat turi susiveržti išlaidų diržą. Užtat jokia naujiena, kad ir Illinois valstijos išlaidas gub. Thompson'as karpo, kiek tik tai galima.

Neseniai Thompson'as pasirašė įstatymą, kuriuo yra suvaržomos nedarbo (unemployment) pašalpos. Per ateinančius 6 mėnesius yra nustatyta maksimalinė nedarbo pašalpos suma. Taip pat, pagal naująjį įstatymą, darbininkas, darbą apleidęs savanoriškai, arba jei jis buvo atleistas dėl blogo elgesio ar dėl nenoro priimti siūlomą ir tinkamą darbą, nedarbo pašalpos negalės gauti.

Gub. Thompson'as pastebėjo, kad dėka naujojo valstijos nedarbo pašalpos įstatymo suvaržymo Illinois valstija sutaupys apie 256.5 mil. dolerių.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

LAIKAS LEKIA KAIP VĖJAS

Man atrodo, kad laiko greičio niekur taip ryškiai nepajunti, kaip Chicagoje, kur tūkstančiai lietuvių, kur renginių renginiai, pobūvių pobūviai. Po Operos šventės kelias dienas pailsėję „Gintaro" vasarvietės, Union Pier, Mich., savininkų Viktorijos ir Algirdo Karaičių globoje (matytai, poilsis buvo tikrai neblogas, nes sugrįžus į tarnybą, kai kurie bendradarbiai pareiškė, kad atrodau ir pailsėjęs ir „padrūtėjęs", nors Vlado Andrijausko „šventovėn" Marquette Parke putojančio vokiško alaus atsigerti šį kartą dėl laiko stokos teko užsukti tik vieną kartą, ir tai Vlado statinė buvo tuščia), vėl grįžom Chicagon, savajan miestan, kur iš viso teko išgyventi 28 metus.

Išaušta šeštadienio, birželio 27 d., rytas. Po eilės vėsesnių dienų saulutė vėl ima karštai kaitinti, panašiai kaip JAV sostinėje. Reikia šiandien trumpam aplankyti „Draugą", pasimatyti su vyresniaisiais dienraščio redaktoriais ir susipažinti su naujaisiais, nors Joną Šoliūną, tada dar buvusį gimnazistą pedagogo J. Vedegio vadovaujamoj Seedorgo gimnazijoj, V. Vokietijoje pažįstu nuo 1946 metų. Jau tada buvo gabus, drąsus jaunuolis, kilo sporte. O dabar štai vienas iš drąsiųjų mūsų žurnalistikos švyturių. Su jo mintimis galima ir nesutikti, bet pagarba Jonui už drąsą, atvirumą, jo šmaikštų stilių, platų apsiskaitymą. Tą rytą nesusitikau jo „Draugo" redakcijoje, nes Jonas talkininkavo pensininkams „Margučio" įstaigoje. Tačiau, kai kitą dieną susitikom LB gegužinėje, Jonas Šoliūnas pasakojo, kad jis vedamiesiems straipsniams medžiagą renka ir juos rašo ne darbo metu, bet poilsio valandomis namie. Taip pat, kiek žinau, darydavo ir buvęs „Draugo" redaktorius Br. Kviklys, o „Draugo" moderatorius Pr. Garšva straipsnius rašo po darbo valandų, sugrįžęs į redakciją.

Šie pavyzdžiai iškelti paryškinimui, kiek, gaudami gal tik minimalų atlyginimą, turi aukotis lietuviškų laikraščių redaktoriai ir redakcijų nariai. Tuo tarpu, jei dirbtum JAV valdžios įstaigoj informacijos tarnyboj, tau pagal įstatymus yra būtinas 8 valandų poilsis.

Atvykus į pasiilgto dienraščio „Draugo" rūmus, pasitinka seni bičiuliai — redaktoriai Kazys Bradūnas, Algis Pužauskas ir administracijos reikalų vedėjas Stasys Džiugas. Netrukus atsiranda ir moderatorius kun. Pr. Garšva, tik ką baigęs pasitarimą su Operos valdybos pirmininku Vyt. Radžium. Kiek temų, prisiminimų, minčių, kad tiesiog nežinai nuo ko pradėti. Tuo tarpu Aldona Sobieskienė netikėtai primena, kad šiandien Vladinės. Taigi bematant visi į krūvą prie kavos puodelio nedidelėje „Draugo" kavinėje. Seniau tokias šventes atšvęsdavom ir stipresniais lašais pasivaišindami. Tačiau šiandien diena eina karštyn ir redakcijai bei administracijai trumpa šeštadienio darbo diena jau baigiasi: spaustuvėje formose jau guli paruošta dienraščio pirmadienio laida.

Bičiulis Vyt. Radžius ragina valandėlei pasukti į Marquette Parką, į Vl. Andrijausko „šventovę" praėjusios operos sukaktuviniais spektakliais pasidžiaugti, pasidalinti įspūdžiais, atsikvėpti. Tačiau man laikas neleidžia. 3 val. p.p. Marquette Parko liet. šventovėje Marytės Reginos Kazlauskaitės ir Pauliaus Romo Stoniko sutuoktuvės. Kaip tik ir atostogos buvo taip suderintos, kad pirmąjį savaitgalį galėtumėm dalyvauti Operos šventėje, o antrąjį — vestuvėse, o kiek dar liks laisvo laiko skirti draugų lankymui. Tačiau vėliau ir širdį suskaudo, kai nebeteko aplankyti tokių mielų prietelių, kaip aktorių Stasės ir Jono Kelečių, Elvyros ir inž. Juozo Karklių St. Joseph, Mich., ir kitų.

Gerokai prieš 3 val. p.p. atvykstam prie gražios Marquette Parko lietuvių šventovės — Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčios. Dairomės aplink — Marquette ramu, žalia, gražu, o juodųjų veidų, kuriuos Washingtone mes jau nebemokam atskirti nuo baltųjų, nematyti. Taigi apsižvalgius atrodo, kad Marquette Parko ateitis tebėra baltųjų rankose. Ta tema taip pat vieną vakarą ilgai kalbėjomės vaišingoje Veronikos ir Jurgio Janušaičių šeimoje, kur su Jurgiu padariau pasikalbėjimą radijui. Kalbėjomės ir apie Adolfą Andriulį, kurio šiandien jau nebėra gyvųjų tarpe, kaip ir Jono Vaičiūno.

Washingtone dvejų metų bėgyje, berods, buvo tik vienos lietuviškos vestuvės: Rusnės Vaitkutės su čikagiškiu dr. Lieponiu. Tuo tarpu šiandien, eilinį vasaros šeštadienį, vien Marquette Parko liet. šventovėje net dvejos lietuviškos vestuvės. Ir abiejų vestuvių apeigas bei nuotaiką puošia muz. Antano Lino vadovaujamas parapijos choras, kokių reta kuri lietuviška parapija laisvajam pasaulyje turi. Pirmosios vestuvės, berods, parapijos choro veterano muz. Vyt. Gutausko sūnaus, o antrosios — ilgai chore giedančio Vito Kazlausko dukters. Nors prie altoriaus keičiasi Zakarauskai, pirmąsias palaimina klebonas kun. Antanas Zakarauskas, o antrąsias — kanauninkas Vaclovas Zakarauskas, tačiau choras per abiejų vestuvių Mišias ir apeigas tvirtai išstovi prie vargonų, nors šventovėje jau gerokai karšta, o ką bekalbėti, koks prakaitas juos maudo ten aukštai palubėje.

Tačiau jų giesmės įdomios, kaip gražiai skamba, antrųjų vestuvių Mišiose ir apeigose įsijungus solistei Margaritai Momkienei. Seniai tokį giedojimą girdėjęs, širdy pajunti neeilinę šventę ir kartu netikėtą staigmeną, kad tavo atostogos bus paįvairintos išgirdus tikrai gražų bažnytinį giedojimą, kurs dabarties dienose jau retas.

Iš spaudos žinau, kad šis choras leidžia savąją plokštelę. Tai bus didelis turtas gal ne tiek tiems, kurie šį chorą kiekvieną sekmadienį girdi giedant bažnyčioje, kiek tiems, kurie gyvena toliau, kituose didesniuose ar mažesniuose lietuvių telkiniuose, nes, kaip anksčiau minėjau, tokį stiprų bažnytinį chorą, kuriam gieda nemažai lietuvių operos choro narių, vargu ar kuri kita lietuvių parapija laisvajam pasaulyje turi. Nebėra gyvųjų tarpe šiam chorui nemažai įkvėpimo davusio muz. Vl. Baltrušaičio, tačiau jo krivulę į savo rankas tvirtai perėmė muz. Antanas Linas su talkininku Kaziu Skaisgiriu ir kitais.

Marquette Parko liet. parapijos choro giesmės dar ilgai skambės mano ir kitų ausyse, o kai atkeliaus jų plokštelė, bus didelė ir dažnai panaudojama dovana.

Laikas Chicagoje lekia kaip vėjas. Dar valandėlė, ir jau reikia kilti į vestuvines vaišes „Sabre" pokylių rūmuose, Chicagos priemiestyje.

VL. R.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $40.00. Foreign countries $42.00

Paašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$42.00	$25.00	$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	$46.00	$26.00	$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$42.00	$25.00	$17.00
Užsienyje	$42.00	$25.00	$17.00
Kitur — Amerikoje	$40.00	$22.00	$15.00
Savaitinis	$28.00	$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Niekas nėra tiek turtingas, kad nieko nestokotų, niekas nėra tiek vargšas, kad kitam negalėtų padėti.

Leonas XIII

JURGIS JANKUS
Anapus Rytojaus
Romanas
296 pusl. Išleido ATEITIS 1973. Spaudė "DRAUGO" spaustuvė. Aplankas autoriaus. Kaina su persiuntimu $7.73.
Ill. gyv. prideda 5% valstijos mokesčių.

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS
Telef. — 357-1285
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisas:
700 North Michigan, Suite 400
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisių daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.

Tel. 372-5222, 236-6575
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2—7) šeštadieniais pagal susitarimą.

DR. K. M. ŽYMANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiad., ketvirtad. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Kam tarnauja

TERORAS PRIEŠ SAVUOSIUS?

Kai kurioje mūsų spaudoje kone kasdien tenka skaityti keistokus kaltinimus, nukreiptus prieš visai nemažą mūsų visuomenės dalį. Ir kokie tai kaltinimai? Ogi kaltinimai talkininkavimu, tarnavimu, bernavimu Lietuvos okupantui. Ir šitie kaltinimai taikomi ne tam, kam jie tinka — pvz. bimbininkams ir panašaus plauko „pažangiesiems", o tam, kam jie visiškai netinka, būtent, gausiai ir savo lietuviškaja veikla ryškiai mūsų pokarių išeivijos inteligentų daliai — aktyviam jaunimui, „frontininkams", Lietuvių Bendruomenei, „katalikų kontroliuojamos" spaudos darbuotojams, net iškiliausių mūsų vienuolijų nariams, kurie visi be perstojo pravardžiuojami girto vežiko stiliumi.

Į šiuos kaltinimus bei šmeižtus netektų dėmesio kreipti, jei ne jų nesiliaujantis įkyrumas. Sunku įsivaizduoti, kad tais užgauliojimais tiki net patys jų skleidėjai. Iš tikrųjų, kokia gi turi būti žmogaus „makaulė", kuri tikėtų, jog „okupantui tarnauja" asmenys, kurie savo spaudoj kasdien skelbia LKB kronikų ar kitų pogrindžio leidinių ištraukas ir paskui juos net atskirai perspausdina, kurie kasmet leidžia anglų kalba leidinius, pavadintus „Violations of Human Rights in Soviet - Occupied Lithuania", kurie rūpinasi Lietuvos politinių kalinių gyvybėmis ir dieną naktį dirba, kad jų balsas įsiskverbtų laisvųjų tautų sąmonėn?

Ar šauktų gelbėti Vytautą Skuodį tie, kurie „tarnauja okupantui"? Ar bandytų Nijolei Sadūnaitei siųsti maisto ir vaistų siuntinius tie, kurie „tarnauja okupantui"? Ar rengtų okupuotos Lietuvos pogrindžio spaudos parodas ir į jas kviestų amerikiečių pareigūnus tie, kurie „tarnauja okupantui"? Ar leistų storas knygas apie „Opposition to Soviet Rule in Lithuania, 1945-80", ar kviestų Vladą Šakalį susitikti su amerikiečių korespondentais, ar demonstruotų Washingtone prie Maskvos ambasados taip, kad demonstracijas pastebėtų didžioji spauda, ar platintų masiniais tiražais išleistus Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos vertimus tie, kurie tebūtų užsitarnavę „okupanto pakalikų" vardo? Deja, tokiais ar panašiais epitetais beveik diena iš dienos yra „pagerbiami" kaip tik tie žmonės, kurie minėto pobūdžio darbais pastoviai reiškiasi.

Žinoma, jei juoda yra balta, jei du ir du lygu penkiems ir jei trikampis turi šešis kampus, tai gal ir mūsų antisovietinės veiklos darbuotojai tėra... „Maskvos bernai". Be abejo, atsisveikinus su logika, „įrodyti" galima viską.

*

Kaltinimai, apie kuriuos čia kalbame, visiškai stokoja ne tik loginio, bet grynai ir psichologinio įtikinamumo. Pasak tų kaltintojų, nuo sovietų teroro pabėgusioje lietuvių išeivijoje iš kažkur atsirado skaičiumi gausi ir vardais ryški Kremliaus talkininkų plejada. Tačiau niekad nesiimama rimtai paaiškinti, kaip ir kodėl? Tik pasakose staiga, neįspėjamu būdu avelės pavirsta vilkais.

Mes beveik visi Lietuvoje turime giminių, bolševikų sušaudytų ar Sibiran išvežtų. Beveik visi jiems siuntinėjome siuntinių, tad gerai žinome jų materialinį vargą „klestinčio socializmo" sąlygomis. Daugelis su jais susirašinėjame, tad gerai pažįstame „tarybinę laisvę" iš jų užčiauptų burnų. Tie, kurie dar nesame savo akimis matę okupuotos tėvynės, į širdį dedamės Solženicino, Bukovskio, Juciūtės, Kudirkos ir kitų buvusių kalinių, lietuvių ir nelietuvių, liudijimus apie kraupią Gulago tikrovę. Iš Lietuvos ištrūkusius Vladą Šakalį, Simą Kudirką ir kitus už laisvę kovojusius ir kentėjusius vedžiojamės po savo mokyklas, susirinkimus ir stovyklas tam, kad iš jų patirties betarpiškai šviestųsi jaunimas ir kad patys šventu pykčiu ant okupanto atšviežintume ir savo prisiminimus. Nejaugi čia yra toji dirva, kurioje Maskva ieško ir randa sau būrius talkininkų?

Kuo gi sovietinis okupantas galėtų sudominti lietuvį išeivį, politiškai subrendusį Nepriklausomoje Lietuvoje ar demokratiniuose Vakaruose, tą Nepriklausomąją Lietuvą praradusį vien tik dėl to paties okupanto teroro, o dabar gyvenantį sočiuose ir laisvuose Vakaruose ir labai gerai atskiriantį tą savo kasdien kvėpuojamą laisvės ir gerovės orą nuo anos slogios ir nykios atmosferos, kurią Lietuvai užvertė ją užėmęs okupantas?

Gal vienam kitam menkos dvasios asmeniui Kremlius ir turi ką pasiūlyti, bet reikia labai jau gilaus cinizmo ir tiesiog savo brolių neapkentimo galvoti ir skelbti, kad ant Kremliaus meškerės kabo didelė dalis mūsų kunigų, vienuolių, jaunimo vadovų, jaunųjų veikėjų, laikraštininkų ir kitų sąmoningų lietuvių. Tačiau kaip tik šitokiomis insinuacijomis verčiasi tegu ir maža, bet rėksminga mūsų visuomenės dalelė, kartais, atrodo, veikianti net su kai kurių mūsų veiksnių viršūnių tyliu pritarimu ar net paskatinimu. (Koks pvz. kiltų teisėtas furoras, jei mūsų dienraštis imtų ir ne vieną ar ne du, o stačiai šimta kartų pavadintų Alto ir Vliko vadovus „okupanto tarnais", kai tuo tarpu kitas dienraštis LB-nės vadovus ta pačia ir dar biauresne smala niekieno nesudraudžiamas juodina vos ne kiekvieną dieną jau kelintus metus iš eilės!)

*

Iš paviršiaus žiūrint, mūsų visuomenėje turėtų būti daug respekto politinių nuomonių įvairavimui. Kitaip nebūtų suprantama toji reikšmė ir pagarba, kuri vis dar teikiama mūsų senosioms politinėms partijoms. Bet giliau pažiūrėjus, gaunasi kitoks ir gerokai makabriškas vaizdas: teisėti bei normalūs pažiūrų skirtumai politinio darbo strategijos, taktikos ir organizavimo klausimais yra misidentifikuojami kaip okupanto ardomosios veiklos rezultatas, o visi tie, kurių pažiūros tais metodiniais klausimais nesutinka su senąja partijų ortodoksija, yra gana greit aplipinami „sąmoningų ar nesąmoningų Maskvos tarnų" etikete. Ir tai daroma nežiūrint to, kad tie tariamieji „Maskvos tarnai" dirba nemažiau už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, negu jų kaltintojai.

Keista. Ir susimąstyti verta. Ypač ties klausimu: kokia ir kam nauda iš šio teroro prieš savuosius?

M. Dr.

SOVIETŲ BOMBONEŠIAI

Norvegijos karo vadovybė pranešė, kad Norvegijos naikintuvai buvo pasiųsti nufotografuoti 4 sovietų bombonešius, kurie buvo pastebėti virš tarptautinių vandenų šiaurės Atlante. Sovietų TU-26 bombonešiai iš bazių netoli Baltijos jūros buvo pirmą kartą nuskridę taip toli į vakarus. Jie skrido į šiaurę nuo Lofoteno salų, Norvegijos šiaurėje.

IR DAR VIENA ŠIURPI SUKAKTIS

Gėdos sienai 20 metų

JONAS DAUGĖLA

Vos pasibaigus Antrajam pasauliniui karui, dar 1946 metais W. Churchillis, lankydamasis JAV, Fulertono universiteto profesoriams ir studentams pasakė, kad šiuo metu per visą Europą nusileido uždanga. Ši uždanga padalino Europą į du skirtingus — laisvės ir vergijos — pasaulius. Ir nuo to laiko „geležinės uždangos" vardas įgavo kasdieninio gyvenimo prasmę ir iki šiol yra ne tik daugelio žurnalistų straipsniuose, bet ir politikų kalbose naudojama, kaip labai aiški ir daug nusakanti sąvoka.

Pradžioje geležinės uždangos sąvoka buvo įgavusi daugiau simbolišką prasmę. Nuoga akimi daugelyje vietų ji net nebuvo pastebima. O ypač ji sunkiai buvo įžiūrima Berlyno mieste. Už tai Berlynas tuojau ir tapo tais didžiaisiais vartais, pro kuriuos iš „socialistiško rojaus" į „kapitalistišką vergiją" tekinomis pradėjo bėgti ne tik tūkstančiai, bet ir milijonai vokiečių. Per labai trumpą laiką daugiau nei trys milijonai vokiečių pasitraukė pro tuos vartus į Vakarus. Bėgliai, palikę Rytuose savo nuosavus gimtuosius namus, laukus, džiaugėsi galėdami pasiimti savo šeimos narius ir kuklias santaupas ar turimus brangakmenius.

Iš pradžių bolševikinės Vokietijos valdovai laikėsi labai išdidžiai. 1961 birželį Rytų Vokietijos priezidentas Ulbricht visus įtikinti, kad ši emigracija į vakarus jam nieko nereiškia. Ir jo valdžia net nemano bandyti ją sutrukdyti ar įrengti kokią sieną. Jis išdidžiai tvirtino, kad visi jo šalies darbininkai yra taip užimti gyvenamųjų namų ir įmonių statyba, kad bet kokių sienų statymui niekas neturi laiko. Tačiau dar tų pačių metų rugpiūčio mėnesį ir tas pats Ulbrichtas skubiai paskyrė 50,000 karių ir darbininkų galimai greičiau pastatyti akliną sieną tarp Rytų ir Vakarų Vokietijų. Tų metų rugpiūčio 13 d. Ulbrichtas per visas televizijos stotis vokiečiams paskelbė: „Aš negaliu ramiai žiūrėti, kaip vakarų nacionalistai grobia mūsų darbininkus ir jų pinigus. Mes negalime laukti, kol Vakarų nacionalistai grobia prie Brandenburgo vartų ir pagrobs dar daugiau mūsų žmonių ir dar kelis šimtus milijonų markių. Mes esame priversti imtis visų galimų priemonių apsaugoti Rytų Vokietijos sienas nuo Vakarų generolų piktų užmačių". Tad šių metų rugpiūčio 13 d. sueina lygiai du dešimtmečiai, kaip per Berlyną buvo nutiesta nepereinama užtvara, daugelio vadinama „gėdos siena".

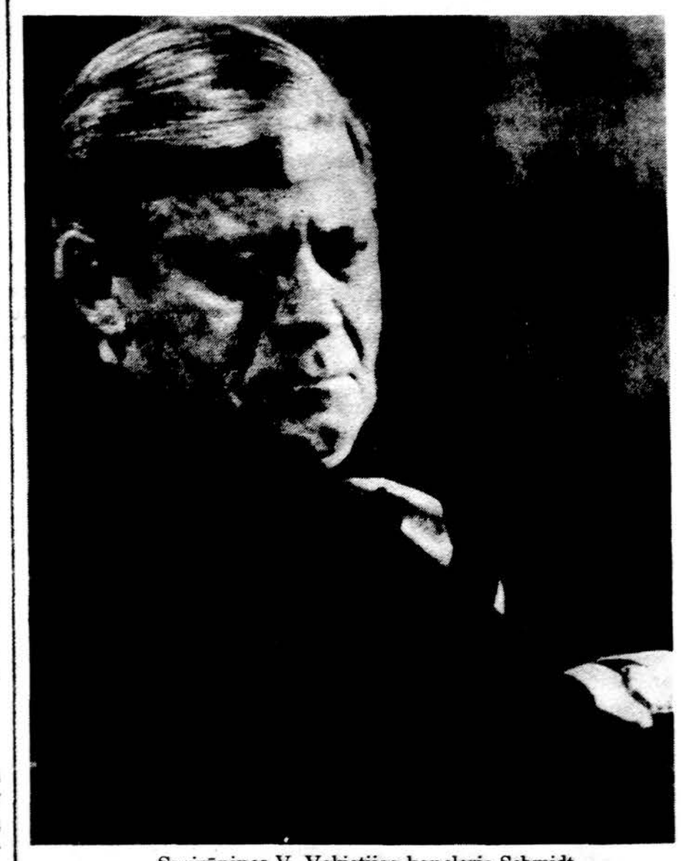

Susirūpinęs V. Vokietijos kancleris Schmidt.

Ryškiausiai ši siena yra matoma pačiame Berlyno mieste. 12 pėdų aukščio gelžbetoninis mūras jungia eilę pastatų, kurie yra ištuštinti ir jų visi langai ir durys aklinai užmūryti. Tačiau ši siena nepereinama ir nepermatoma uždanga skrodžia ir visą Vokietiją ir nusitęsia daugiau kaip 300 mylių. Jos įrengimui ir apsaugai sunaudota tiek spygliuotos vielos, kad jos užtektų net tris kartus apjuosti visą žemės rutulį. Ji tęsiasi per laukus, kalnus, miškus, upes ir kanalus. Ji dalina į dvi dalis puošnias istorinių miestų aikštes, parkus, pilių bei šventovių kiemus. Jai pastatyti buvo nugriauti keli šimtai istorinių pastatų, iškirsta 1500 hektarų miško ir 3700 hektarų derlingo armens išarta; paversta nevaisinga, minomis nuklota dykuma.

Komunistų valdžia ir raudonoji armija per visus šiuos du dešimtmečius šią sieną nuolat tobulino ir dar tebetobulina. Pačioje pradžioje dar 57 vokiečiai gebėjo išsikasti tunelius ir jais perbėgti į laisvąjį pasaulį. Kiti keli šimtai rytiečių surado įvairius kitus būdus nugalėti geležinę uždangą. Vienas jų pats savo išmone pasidirbo mažą povandeninį laivelį ir juo panėręs kiek po vandens paviršium, sargybų nepastebėtas perplaukė Baltijos jūrą į Daniją.

Tačiau iki šiol dar niekas nesuskaičiavo, kiek tokių drąsuolių buvo nukauta iš sargybų bokštų, kiek jų sudraskė plėšrūs šunes ir kiek jų dar ir šiandien yra įkalinti ir kankinami kalėjimuose ar koncentracijos stovyklose bei beprotnamiuose.

Šiandien ši siena yra jau visai nebepereinama. Raudonieji inžinieriai ir mokslo žinovai panaudojo visą savo genijų, išsimokslinimą ir ilgų metų šios srities patyrimą, kad taip ištobulintų šią sieną, jog ji pasidarė neabejotinai patikima ne tik sulaikyti, bet ir sunaikinti kiekvieną, kuris pabandytų pro ją prasiveržti.

Pradžioje šią sieną saugojo vokiečių kariuomenės kariai. Tačiau raudonieji jų viršininkai pastebėjo, kad jie labai dažnai „nepataiko" nukaut į laisvę bėgančius savo tautiečius. Tad jie buvo pakeisti labai stropiai atrinktais ir pilnai patikimais „liaudies policijos" (Volkspolezei) vyrais. O jiems bėgliai jau nėra laisvės ištroškę broliai, bet tik tėvynės išdavikai, kurie turi būti vietoje sunaikinti. Be to, už kiekvieną pagautą bėglį pagavėjui yra išmokamos piniginės premijos, o už vietoje nukautą bėglį žmogžudžiui yra skiriama didesnė premija.

Bevartydami mūsų senosios istorijos puslapius, galime užtikti daug pavyzdžių, kad valstybių ir valdų valdovai statė akmens, ąžuolo ir mūro sienas. Bet jų tikslas buvo sulaikyti priešo įsiveržimą ir apsaugoti savo valdų žmones nuo užpuoliko. Šios sienos paskirtis yra priešingai kita. Ji yra įrengta ir tobulai pastatyta, kad savųjų valdų žmones nepatektų į svečias šalis. Žinoma, tiems tikslams yra statomos kalėjimų sienos. Tad ir ši „gėdos siena" uždaro aklinai į kalėjimą milijonus žmonių. Ji uždaro į didžiulį kalėjimą ir ištisas tautas, o jų tarpe ir istorinę lietuvių tautą.

Tik kokiais sunkiais, veik neįmanomais keliais ir asmeniškomis kančiomis galima peržengti šią sieną mums vaizdžiai paliudijo mūsų tautiečiai S. Kudirka ir Vl. Šakalys.

Tačiau ne vien taiklūs šauliai, šunes ir spygliuotos vielos saugo šią sieną. Saugumui patikinti visoje raudonojoje imperijoje yra naudojama ir dar daug kitų psichiologiško pobūdžio teroro priemonių. R. Vokietijoje veikia įstatymas, kuriuo visi šeimos nariai ir gentys yra atsakingi už savo nario pabėgimą ar bandymą prasiveržti į laisvę. Šis įstatymas yra pavadintas "Sippenschaft" vardu. Jam vykdyti yra sukurta daug tobulesnė policinė organizacija negu Hitlerio gestapas. Tik šiandien jos nariai turi būti vadinami "draugais".

Ir visa tai vyksta rytų Europoje, kai vakarų Europa yra jau tapusi viena tik skirtingomis kalbomis kalbančia tautų šeima. Ir nusipirkęs net New Yorke ar Bostone kelionės žymenį gali parkeliauti keliolika valstybių net nepastebėjęs jų sienų ir net nepažadintas muitinės valdininkų miegui skirtame vagone.

Jau dešimtmečiai, kai „gėdos siena" skiria Vokietiją ir visą Europą į du skirtingus pasaulius. Vienoje pusėje dar žydi legendarinė germanų tautos kultūra. Ten jaunoji karta dar žavisi Goethes, Bethoveno, Heines ir Liuterio prisiminimais ir puoselėja tų dvasios galiūnų idėjas. O kitoje šios uždangos pusėje užaugusi nauja karta net nežino, kad gali būti gyvenimas ir be šios uždangos. Per du dešimtmečius Kremliaus pakalikai sugebėjo įtikinti, kad raudonoji armija atėjo į jų šalį juos išlaisvinti. Didžiųjų dvasios galiūnų paminklai, kuriais taip gausiai buvo nustatytos Berlyno aikštės ir skersgatviai, šiandien jau nugriauti. Jų vietoje pastatyti Rusijos maršalų ir komunizmo išradėjų gramozdiškos statulos. Istorijos muziejai ir dailės galerijos jau išvalytos nuo klasikinio meno kūrinių. Jų sienos apkrautos Rusijos armijos pergalių piešiniais, fotografijomis ir komunistų ūkiškų laimėjimų vaizdiniais brėžiniais.

Ši naujoji per du dešimtmečius užaugusi ir subrendusi karta nieko nežino, kad jų tėvai ir seneliai, Vakarų demokratiškų galybių apleisti ir išduoti, lyg liūtai kovėsi, kad kaip nors dar nors ties Brandenburgo vartais sustabdytų raudonąjį tvaną ir išgelbėtų vakarų Europos kultūrą... Šiandien jiems raudonieji tironai yra jau pristatyti išlaisvintojų ir išgelbėtojų vardais.

„Užpulk, paskirk sauvalius ir išnaudotojus į valdžią, įkošk juos į visą visuomenę ir organizacijas. Pastatyk paminklus didžiajai pergalei prisiminti. Iškelk raudonas vėliavas (juo didesnės, juo geriau). Baime įtikink visus, kad jie yra dabar laimingi, ir laikyk visus juos stiprioje policinės jėgos priežiūroje. O jeigu jau reikia, tai dar pastatyk nepereinamą sieną, kuri galėtų išgyventi bet kokį pasipriešinimą". Taip baigi savo aprašymą buvęs antrojo karo lakūnas, žymus šių dienų publicistas Ernest K. Gann.

Nemanau, kad ši sukaktis bus bet kur plačiau prisiminta. Raudonieji ją tikrai nutylės. Vakarų laisvasis pasaulis irgi gėdysis ją prisiminti. Juk tada, prieš du dešimtmečius nereikėjo nei tankų, nei šarvuočių sutrukdyti jos pastatymą. Būtų pakakę tik vieningos ir griežtos vakarų pasaulio politinės valios pareiškimo.

Bet tai jau praeitis. Šiandien tik visus mus kankina mintis, o kiek ilgai dar ši „gėdos siena" ištvers. Šiandien dar jai negresia vakarų pasaulio kariška galybė. Bet paskutinieji įvykiai Lenkijoje, neramumai Čekoslovakijoje, Vengrijos didvyriško sukilimo prisiminimai ir pagaliau Lietuvos pogrindžio sujudimas ir net nuolatiniai neramumai pačioje Rusijoje gali suaudroti visai netikėtomis audromis ir dviejų dešimtmečių geležinė siena anksčiau, negu visi tikimės, gali virsti tik pelenų krūva.

Ne drauge dejuodami, o drauge rūpindamiesi ir padėdami turime savo bičiuliams parodyti užuojautą.

Epikuras

ATOLAS — KORALŲ SALA

JURGIS GLIAUDA

13

— Tik kiekybė, tik kiekybė! — suriko Vingra. — Kol išeivija pagimdys genijų, išeivija išnyks, marios vandens nutekės. Mums reikia dabar, tuoj pat, lietuviško Trumano Kapotės, kad milijonai pirktų ir žinotų: iš lietuvių kalbos, lietuvis parašė! Per kiekybę ateina kokybė. Mato, skaito, vertina. Filmus gamina dėl knygos pardavimo kiekybės. O koks gi prierašas: „vertimas iš lietuvių kalbos"! Kaip lietuvio prestižas pašoksta!

Vingra dėstė įsikarščiavęs. Jis buvo projekto pagautas labiau už Girinį. Jam atrodė, kad, paėmus gerą trasą, suplanuotas literatūrinis satelitas nesprogs savo guolyje, nesudegs kirsdamas atmosferą, sušvitės virš Žemės kaip žvaigždė, kaip kometa.

„Jis dėl to toks entuziastingas", pagalvojo Feliksas, „nes tuo projektu nori išstumti Lorą iš minčių, iš pralaimėjimo kartėlio".

— Duokite siužetą, — šaltai tarė Girinis, — ant siužeto ašies viskas laikosi, kaip Žemė ant savo ašies. Sutariame dėl esmės, sutarkime dėl siužeto, kad būtų ir čia sandora.

— Visų pirma taip, — kalbėjo Vingra, — ašis yra pastraipa „vertimas iš lietuvių kalbos". Tai etninės misijos ašis. Dabar antra ašis, siužetas. Tu esi teisus, siužetas yra galia. Tik siužetas priverčia skaityti ir knygą pirkti. Tai bus knyga Amerikos masėms. Siužetas turi apeliuoti į mases.

— Ar knygai nekenks prierašas, tai vertimas? — paklausė Feliksas.

— Argi Kafkai kenkė pastaba, kad vertimas? — paklausė į klausimą Girinis.

— Tai ne į temą, — nekantriai nutraukė Vingra. — Esame sumanymo novatoriai.

Girinis raivėsi minkštasuolyje, kaip karalius plačiame soste.

— Amerikiečiui duok saikinga atseikėjęs cinizmo ir neutralumo, — skaitė savo mintis Girinis. — Duok jam desperacijų ir vilčių. Vaizduokis plačiausiąją auditoriją ir duok kiekvienam po grūdelį. Vienam reikia kraujo, kitam reikia rojaus debesų. Cha cha! Visa tokia mišrainė per maždaug tris šimtus puslapių.

— Ir pliekimo, nes jie mazochistai, — įterpė Vingra.

Feliksui patiko Girinio kalbėjimo būdas. Vyras kalbėjo paslaptingai, išpuoliais, vertindamas reikšmingą pauzę. Jis pasakojo jiems apie receptą, apie kulinarijos slaptybes, kurios iki šiol buvo slapstomos literatūrinėje virtuvėje.

Kada Girinis sustojo kalbėjęs kvapui atgauti, Vingra džiugiai suriko:

— Amen! Brolau, tu stovėsi įvykio centre ir tavo fizionomija tinka jų žurnalams. Gera, įtikinanti fizionomija. Įspūdingesnė už Kapotės bespalviškumą. Aš tavimi pasitikiu. Ir kiti, kas rems, pasitikės. Et tutti quanti pasitikės. Tai bus mūsų kartos istoriškas nuopelnas. Skirtinga karta, skirtinga veiklos taktika...

Jų svarstybose pradėjo skambėti patosas. Dubonnetas sruvo į taures. Projekto detalės nebetraukė jų dėmesio. Viešpatavo didinga visuma, kaip viduramžinė katedra viduramžinėje miesto aikštėje. Detalių aptarimas dvelkė kasdienybės blusinėjimais. Viešpatavo katedra, o aikštės namai grimzdo žemėn.

Vingra ir Feliksas palydėjo pusgirtį Girinį iki jo automobilio. Automobilis buvo didelis, platus kaip laivas. Girinis griausmingai įkūrė motorą ir kriokdamas benzino sprogimu iš vietos šuoliu pajudino automobilį. Vingra ir Feliksas pamojavo geros kelionės.

— Užkeiktas šnekutis, — šyptelėjo Vingra. — Gabus. Gudrus. Mergišius. Visos gero literato kvalifikacijos. Prieš tau ateinant, kalbėjomės apie moteris. Gerai žino mano istoriją, bet man giria moteris. Kalba apie jas mediciniškos diagnostikos būdu. Esą, tai atskira žmonijos specija. — Kaip gi stovi tavo istorija? — Feliksas pagavo progą paklausti.

— Ji dabar nebe mano, ji advokatų istorija, — su pakaruoklio humoru atsakė Vingra.

— Kokia savijauta? — Feliksas buvo atkaklus.

— Standartinė, kaip kortomis prasilošus. Stebina, kad man teko perkentėti tokią avantiūrą? Kodėl būtent man?

— Amerikoje skyrybos yra paradinės durys į naują santuoką, — šyptelėjo Feliksas. — Ar mano nuomonė gali ką nors reikšti, nežinau. Nuomonė tokia: tiktai per lytinę meilę eina į psichiškai pilnesnę santuoką. Ar taip?

— Teorija, brolau. Sumegzti santuoką, aišku, gundo lytinis patogumas. Dviguba lova — simbolis. Bet labai reikalinga... moterį pamilti. Saldaus apsižavėjimo, matau, neužtenka. Išvaizdos, brolau, neužtenka. Visokių pikantiškų apgamėlių kultas nepatvarus. Reikia apetito mylėti kažin kokį abstraktišką reiškinį, reikia mylėti nuomonę, kurią sukūrei apie savo partnerę. Kitaip... ir viskas nueina vėjais.

— Tu turi galvoj lytinį apetitą? — paklausė Feliksas.

Čia jis jautėsi esąs žinovas. Toks sveikas apetitas veikia jį suėjus su Vilbena. Vilbena naujovė ir apetitas naujoviškas, įmantrių formų. Tokį apetitą jis prarado Elvyros Estrados nuotykyje. Dabar Elvyra Estrada standartas. Jam pasirodė, kad Vingra nėra atviras.

(Bus daugiau)

Talentų vakare ateitininkų moksleivių stovykloje vienas bando komišką vaidmenį. Nuotr. Algio Sodonio

MŪSŲ KOLONIJOSE

Racine, Wis.

ĮVYKIAI IR ŽMONĖS

Vasarą kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo upelis kiek išsenka, bet vistiek nesulaikomai čiurlena laiko tekmėje, atnešdamas didesnių bei mažesnių įvykių.

Antai. Muzikas Juozas Grimskis birželio mėn. pabaigoje, sulaukęs 62 metų, pasitraukė į pensiją. Juozas vadovauja šv. Kazimiero parapijos chorui ir Racine Moterų kvartetui. Vadovavo ir kitiems dainų sambūriams. Dabar žada paskirti dar daugiau laiko giesmės ir dainos puoselėjimui.

DLK Kęstučio šaulių kuopa atšventė kartu Jonines ir Vladines. Vladinių fundatorium buvo šaulys Vladas Vilcinas.

Vytautas Jonas Paukštelis per Jonines sulaukė 50 metų amžiaus. Liepos 4 d. toji sukaktis buvo paminėta giminių ir draugų tarpe. Vytautas, baigęs Marquette universitete ekonomiją, yra Kenoshos banko viceprezidentas. Žmona Aurelija ne tik šeimininkauja, bet prieš keletą metų įdainavo 2 šokių muzikos plokšteles. Abu augina tris dukteris. Vita jau studijuoja Parkside universitete, Kenosha, Wis., o Lina ir Tina Ona mokosi žemesnėse mokyklose. Vytautas buvo LB apylinkės pirmininku, praveda įvairius tautinius minėjimus bei talkina liet. organizacijoms.

Lionginas ir Felicija Pliūros liepos mėn. draugų tarpe atšventė 33-jų metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Abu veiklūs visuomenininkai. Lionginas buvęs LB apylinkės pirmininku ir kitų organizacijų valdybų nariu, dabar yra Racine Altos skyriaus atstovu Altos Taryboje. Felicija ilgametė Racine Lietuvių Moterų klubo pirmininkė. Lietuviškoje dvasioje išaugino vaikus ir juos išmokslino. Duktė Bronė, farmacistė, ištekėjusi už Juozo Milašiaus, jau augina savo šeimą. Sūnus Romas, buhalteris, aktyvus ateitininkas, bendruomenininkas, tautinių šokių šokėjas ir šaulys.

Viktoras ir Ona Kažemėkaičiai liepos mėn. giminių ir draugų tarpe atšventė 35-rių metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Viktoras yra ilgametis Racine Altos skyriaus pirmininkas. Jų duktė Rima aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje ir yra JAV LB Tarybos narė.

Viktorija Danutė Kleinotaitė ir Stephen Prochaska liepos 18 d. šv. Kazimiero bažnyčioje priėmė moterystės sakramentą. Per jungtuvių pamaldas giedojo šv. Kazimiero parapijos choras ir moterų duetai. Viktorija yra to choro akomponiatorė. Abu jaunieji šoka lietuviškus tautinius šokius. Steponas jau yra pramokęs kalbėti lietuviškai ir ima lietuvių kalbos pamokas. Jaunieji taip pat priklauso DLK Kęstučio šaulių kuopai.

Racine Lietuvių Moterų klubas ruošia savo metinę gegužinę prie Michigano ežero, Vinco Bagdono sodyboje, Kenosha, Wis. Įvyks rugpiūčio mėn. 9 d. ir prasidės vidudienį. Klubo valdyba kviečia visus dalyvauti ir tuomi prisidėti prie šakotos klubo veiklos. Klubietės ruošia maisto parodas, talkina kitoms organizacijoms ir šelpia į vargą patekusius lietuvius. Dabar pasiuntė 4 pakietus vartotų drabužių Punsko lietuviams, kurie gana graudžiai apibūdina savo ekonominius trūkumus.

Rugpiūčio 3 d. Bagdono sodyboje įvyks Kenosha - Racine LB apylinkės gegužinė, kurios taip pat prašome nepamiršti.

Jurgis Milas

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

Lietuvos Vyčių kuopos gegužės 29 d. narių susirinkimas išrinko į vyčių organizacijos seimą šiuos atstovus: A. ir Z. Mažeikus, V. ir E. Augustus. Į seimą, specialiu Centro valdybos kvietimu, vyksta J. Valauskas, kaip donatorius kambario Alkoje, skirto vyčių reikalams. Vienuolika narių, pakeltų į trečią laipsnį, gavo specialius diplomus už veiklumą. Susirinkimas po 25 dol. paskyrė radijo valandėlei, seimo leidiniui ir stipendijų fondui.

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western GR 6-5100

Lietuviai Kalifornijoje

METINĖ ŠAULIŲ GEGUŽINĖ

Juozo Daumanto šaulių kuopa Los Angeles Californijoje š.m. rugpjūčio 16 d. rengia savo tradicinę metinę gegužinę Santa Monikoje, prie pat Pacifiko, gražioje Emilijaus ir Julijos Sinkių rezidencijoje, 233 Margarita Ave. Paprastai ši gegužinė būna labai gausi. Iš plačių Los Angeles apylinkių ir kitų miestų suvažiuoja dabartiniai ir buvę šauliai bei jų svečiai palmių pavėsyje maloniai pabendrauti, gamtoje praleisti sekmadienio popietės.

Juozo Daumanto šaulių kuopa veiklą plečia. Šiemet stambesnėmis aukomis parėmė Los Angeles garbės šaulio rašytojo Jurgio Gliaudos leidžiamą knygą „Agonija", užsisakė rašytojo Anatoliaus Kairio „Po Damoklo kardu" antros dalies keliolika knygų. Garbės šaulys K. Karuža išplatino apie 50 egzempliorių Jono Kreivėno „Mirties lageriuose ir tremtyje", taip pat surado kelis rėmėjus, kurie po penkiasdešimt dolerių parėmė tos knygos išleidimą.

J. Daumanto šaulių kuopa stambesne auka parėmė mūsų jaunimą, organizuotai vykstantį į San Francisco. Šiemet šaulių eiles papildė keli nauji asmenys, taip pat yra persiregistravusių ir iš kitų kuopų, net iš Kanados. Į šaulius įstojo kun. prof. dr. V. Bartuška ir tapo Juozo Daumanto šaulių kuopos kapelionu.

Šiuo metu po operacijos sveiksta šauliai: Justas Naujokas, Petras Sakas, savanoris kūrėjas grandinis Jonas Čekanauskas ir savanoris kūrėjas eilinis Mykolas Barauskas. Mes linkime visiems greitai pasveikti. Naujai įstojusius šaulius sveikinu valdybos ir visos kuopos vardu, linkėdamas dar aukščiau iškelti šaulių šūkį „Viskas tau, Lietuva, tėvyne!"

Juozas Ruokis,
Kuopos pirm.

Jei kas lauko sargyboj pastatytas ar nuo pilies sienos be etmono leidimo su priešu kalbasi, ir šitai gali būti liudininkų įrodyta, už tokį nusikaltimą turi būti baudžiamas mirtimi.

(Iš Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės kareivių artikulų)

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Visitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef. 434-2413
1490 AM
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

LIK SVEIKAS

Raisa URBANIENĖ atlieka pramogines dainas, kurias sukūrė kompozitorius B. GORBULSKIS.

Garso režisorius Paulius Jasiukonis. Išleido GINTARAS, filmų ir plokštelių gamyba, Hollywood, California.

Kaina su persiuntimu $8.95

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

KUR TAS ŠALTINĖLIS

Edmundas Kuodis ir Jonas Girijotas įdainavo 27 populiariąsias harmoniztuotas liaudies dainas su penkių įvairių instrumentų palyda.

Išleido dr. Jokūbas Stukas, Lietuvos atsiminimų radijo programos vedėjas, gyv. Watchung, N. J.

Dviejų plokštelių albumas su persiuntimu kainuoja $14.95. Ill. gyv. prideda 70 c. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

PUIKI DOVANA ŠVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

—Išleido—

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra pratiško formato, įrištas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laidos parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina — $8.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir persiuntimui. (Kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

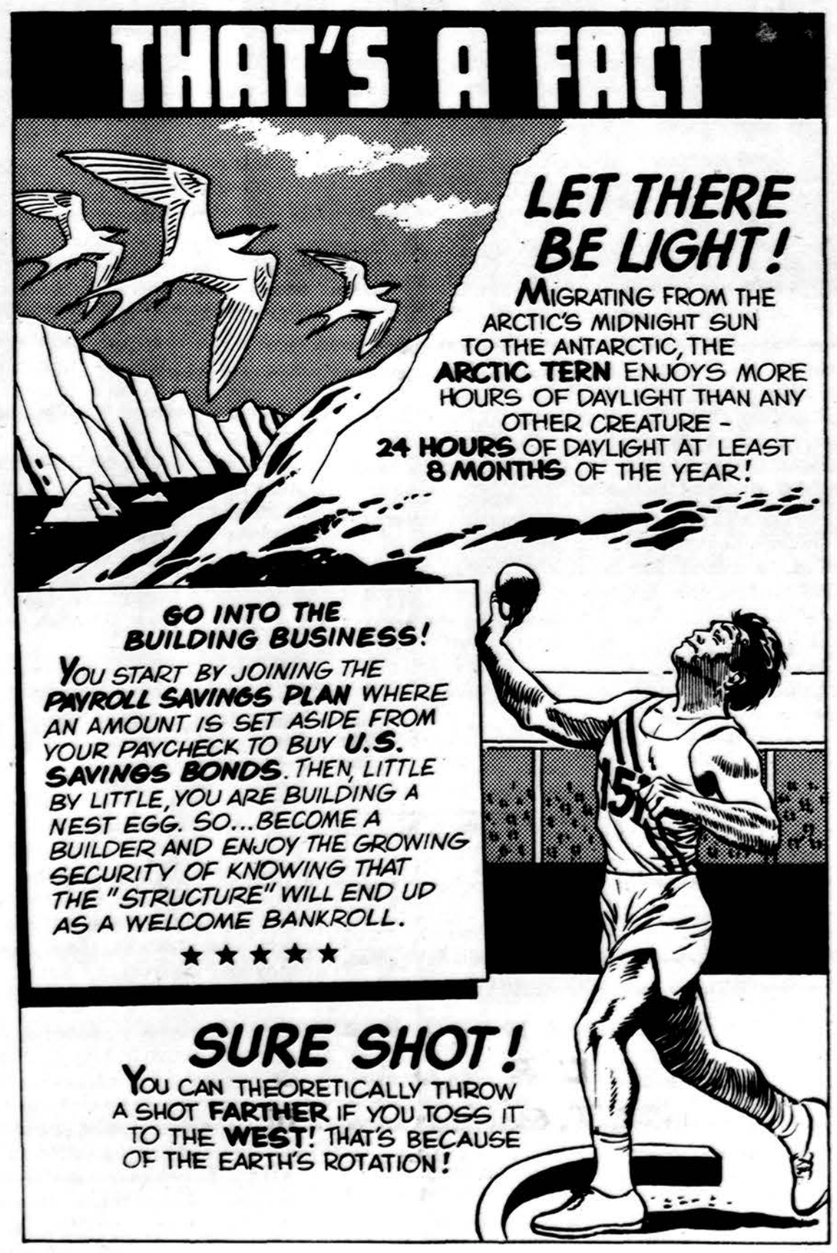

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir valkuojame visų rūšių grindis.
BURNYS
Tel — RE 7-5168

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.
SERAPINAS — 636-2960

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir dimai ir pilna apdrauda.
kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

NAMŲ APŠILDYMAS
įstatau naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius į gazinius.
ALBIN BANYS, Telef. 447-8806

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4050 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376- 1882 arba 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

DENGIAME IR TAISOME
VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite —
ARVYDUI KIELAI
Tel.: 434-9655 arba 737-1717

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

REAL ESTATE

73-čia ir Richmond — 6 kamb. (3 miegami) mūr. Garažas. Gazo šildymas. Didelis ir gražus kiemas. $48,000.

72-ra ir Washtenaw — 5 kamb. (2 miegami) mūr. 2 maš. garažas. $51,500.

62-ra ir Artesian. 4-rių butų mūr. $10,000 pajamų. Kaina $75,000.

88-ta ir Kedzie — 5-kių butų mūr. su garažu. Pajamų $16,000. Savininko paskola už 12%.

Marquette Parko apyl. — Liuksusinis 12-kos butų. Pajamų virš $35,000. Savininko paskola rimtam pirkėjui.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 West 63rd Street
Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

IŠNUOM. 4 kamb. butas 1-me aukšte. 1½ vonios. Marquette Parke ant 69th Street. Skambint vakarais ir savaitgaliais telef. 776-6789.

1½ vonios. Marquette Parke ant 69th

Išnuomojamas 4-rių kambarių butas gerame rajone, antrame aukšte, suaugusiems asmenims be gyvuliukų. Yra šaldytuvas, plyta, krosnis ir kilimai. Skambinti 254-6110

DĖMESIO

With Liberty & Justice

Amerikiečių premijuota PAULIAUS LEONO knyga, kurioje atvirai ir drąsiai nagrinėjama šio krašto negeroves bei pavojus ir tiesia kelius į saugų visų gerbūvį.
Kaina kietais viršeliais $5,95, minkštais — $3,95.

Knyga gaunama ir Drauge.

A DREAM OF FREEDOM
ANDRES KUNG
Four decades of national survival versus Russian imperialism in Estonia, Latvia and Lithuania.
1940-1980
Published in 1980 by Boreas Publishing House, Cariff, Great Britain. Hard Cover, 272 pages.

Autorius yra estų kilmės, gimęs 1945 m. Švedijoje. Jis yra parašęs 24 knygas švedų kalboje, kurios daugumoje yra išverstos į anglų, vokiečių, japonų, latvių, norvegų, suomių ir į kitas kalbas.

Kaina su persiuntimu $18.80.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda $1.05 valstijos mokesčio.

LITHUANIAN PIONEER PRIEST OF NEW ENGLAND
By
William Wolkovich-Valkavičius
The Life, Struggles and Tragic death of Rev. Joseph Šibria, 1860-1915.

Published by Franciscan Press, Brooklyn, New York 1980
Kaina su persiuntimu $6.85.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

VESTUVIŲ PAPROČIAI DZŪKIJOJE

JONAS MIŠKINIS

Labai seniai tyrinėtojų nustatyta, kad vestuvės priklauso seniausiems lietuvių liaudies kultūros reiškiniams. Vestuvinėse apeigose gan gausu socialinių, teisinių, meninių papročių, susijusių su religiniu kultu ir ritualu. Juos nuo žilos senovės formavo socialinės, ekonominės, kultūrinės lietuvių gyvenimo sąlygos, kurios istorijos eigoje pamažu keitė ir vestuvių apeigų reikšmę. Taigi šiandieniniam gyvenime, vykstant tradicinio palikimo atrankai, itin aktualu išaiškinti ir pirmykštę lietuviškų vestuvių papročių reikšmę, jų kilmės priežastis ir išlikusiųjų papročių šiuolaikinę prasmę.

Istorija byloja, kad apkrikštijus Lietuva buvo skatinama laikytis bažnytinių šeimos sudarymo apeigų. Oficialiai religija net draudė pagoniškus papročius, tačiau vestuvėse dar ilgą laiką vyravo gyvi priešistorinės kilmės sakraliniai momentai. Apie lietuvių nenorą skirtis su socialiniais papročiais, galima spręsti iš senesnių rašytinių šaltinių, taip pat ir iš praėjusio XIX šimtmečio pabaigos.

Moters atsiskyrimas

Atrodo, jog vedybų esmė pirmiausiai buvo sudaryti moters atsiskyrimą nuo gimtųjų namų ir savųjų dievų. Tačiau nutraukti ryšį su giminėmis ir dievais, išsižadėti jų buvo netgi pavojinga. Todėl vestuvių svarbiausiu momentu buvo slaptas nuotakos išvežimas, kitaip tariant, jos pavogimas. Pažymėtina, kad nuotakų grobimas buvo Lietuvoje dar XVI amžiuje. Tuo remdamiesi vestuvių papročių tyrinėtojai teigia, kad senovėje egzistavo vogtinės vestuvės.

Patriarchaliniai santykiai formavo sudėtingas santuokos apeigas. Vėliau susiformavo ir piršlybų apeiga, kurioje pagrindinis vaidmuo priklausė piršliui. Jis įvairiomis priemonėmis stengdavosi suklaidinti namų dievybes, o vėlesniais laikais — piktąsias dvasias. Atrodo, kad piršlys slėpė tikruosius savo apsilankymo tikslus. Juk neatsitiktinai dar ir XIX amžiaus antroje pusėje bei XX a. pradžioje piršliai nesisakydavo ko atvykę, apsimesdavo medžiotojais, pirkliais arba ieškodavo paklydusios avelės, žąselės ir pan.

Vadinasi, patriarchalinėje šeimoje formavosi apeigos, išreiškiančios ištekančios moters atsiskyrimą nuo savo šeimos ir namų dievų, jos įvedimą į svetimos šeimos sudėtį ir perėjimą į kitos giminės dievų globą. Vienas reikšmingiausių momentų, išlydint nuotaką, buvo apeiginis jos atsisveikinimas su židinio dievybėmis. Istorikas mėgėjas Jr. M. nurodo, kad sūduvių nuotaka, prieš ištekėdama ir atsisveikindama su namų židiniu, būdavo apie jį apvedama. Ji su ugnies dievybe atsisveikindavo raudodama, vadindavo ją "mano miela šventa panike".

Židiniui tapus pirkios kampe stovinčia krosnimi, nuotaka buvo vedama aplink stalą. Numatyta, kad analogiškai buvo daroma atvykus nuotakai į vyro namus. Nuotakos vedimas aplink stalą buvo Lietuvoje plačiai paplitęs. Pvz., Vilniaus krašte, išlydint nuotaiką į jungtuves, maršalka vesdavo abu jaunuosius ir visą palydą tris kartus aplink stalą ir tris kartus prašydavo, kad Dievas juos laimintų. Šiuo atveju turėjo kažkokios maginės reikšmės (trikartinis veiksmas, maginis ratas). Ilgiausiai šis paprotys išliko dzūkų krašte.

Vilniaus krašte buvo paprotys — nuotakos kasų išpynimo ir pakirpimo apeigos. Nuotaką sodindavo ant apverstos duonkubilio dugno, jai išpindavo kasas, tada paeiliui visi šeimos nariai — motina, tėvas, sesrys, tetos tris kartus šepečiu perbraukdavo per plaukus. Po to šepetį numesdavo ant krosnies. Pasak istoriko T. Narbuto, kad ka. kur Vilniuje buvo papročių "plaukų pakirpimo tėvai". Jaunosios plaukų kuokštelius perkišdavo per žiedą ir padegindavo žvake. Po to visi ratu apeidavo apie jaunąją (nuotaką). Panašių apeigų liekanos randamos XIX a. antroje pusėje ir XX a. pradžioje. Be to, buvo paprotys statyti prieš nuotaką šiaudų kūlį, jai išvykstant iš namų ir ją sutinkant vyro šeimoje. Daug kur Lietuvoje per vestuves šiaudų kūlys būdavo parėdomas su vainiku, prijuoste, palaidine. Nuotaka, išvykdama į jungtuves, eidavo prie jo, lendavosi ir raudodama kreipdavosi į jį, prašydama pagalbos jos naujame gyvenime. Kitur, marčią pasitinkant, kiemo viduryje būdavo statomas šiaudų kūlys, ant kurio nuotaka mes davo duonos kepalėlį, o svočią perrišdavo juosta. Po to aplink kūlį, visi dalyviai šokdavo ir linksmai dainuodavo. Kitur gi pirmąjį šokį su marčia šokdavo piršlys, po šokio jaunamartė piršliui duodavo drobės stuomenį, o ant šiaudų kūlio dėdavo rankšluostį.

Nuotakos įvedimas į vyro giminę buvo susijęs su apeigomis, suartinančiomis ją su vyro namų dievybėmis. Tai daroma siekiant palenkti į savo pusę namų židinio dvasias, būti jų globojamai ir pačiai tapti namų židinio saugotoja; tai anuomet buvo labai svarbu.

Be to, marčią prie kaimo ribos pasitikdavo kas nors iš vyro šeimos su degančiu deglu ir kreipdavosi į ją sakydamas: "Štai šventa ugnis, kaip tavo tėvo namuose. Ten globojai židinį, taip ir čia globosi".

Siekiant palenkti į save vyro namų dievus, jiems būdavo aukojamos aukos. Be aukų vėliau nuotaka — marti negalėdavo įžengti į vyro namus. Pavyzdžiui, buvo paprotys pro kiemo vartus neįleisti atvykusios marčios, kol ji vartų sargams neduodavo vertingų dovanų (stuomenų, juostų, pirštinių ir kt.). Dzūkijoje marti užrišdavo juostą ant vartų.

Rytų ir Pietryčių Lietuvoje XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje jaunoji dovaną — juostą, rankšluostį ar stuomenį — dėdavo ant krosnies. Atvykusi marti kai kur rasdavo ant krosnies sėdinti vyro giminaitį, kuriam irgi turėdavo duoti dovaną. Kitur jaunamartė prie krosnies dėdavo visiems vyro šeimos nariams dovanų. O Dainavos sostinėje — Merkinėje ant krosnies būdavo sodinamas žvalus berniukas, kuriam marti duodavo labai gražią juostą.

Tose vietose, kur kaimai nebuvo išskirstyti į vienkiemius, jaunamartė, pirmą kartą eidama į pirtį, nešdavo dovaną pirtininkui — savo keptos duonos mažą kepalėlį. Kitose apylinkėse jaunamartė duodavo dovanų stuomenį, arba juosta perrišdavo beržinę vantą.

Žodžiu, visuose paminėtuose papročiuose, nors jau dabar smarkiai pakitusiuose, o jau kitur visai išnykusiuose, galima įžiūrėti senojo namų kulto liekanas.

Tačiau anuomet nuotaka, patekusi į vyro giminę, turėdavo įtikti dar ir vandens dievybėms. Šių apeigų liekanų aptinkama Lietuvoje iki šio šimtmečio vidurio. Pavyzdžiui, Dzūkijoje marti apjuosdavo juosta šulinį arba prie jo dėdavo juostą. Su vandens ir jo dievybių kultu tikriausiai bus susijusios ir nuotakos prausimosi apeigos. Daugeliui čia žinomas paprotys pirmąjį rytą paduoti marčiai dubenį su vandeniu nusiprausti. Vandenį su dubeniu atneša viena namiškių moterų. Tai, kuri atnešė vandenį, jaunamartė dovanoja savo audimo rankšluostį, arba įdeda į vandenį pinigų. Tai senovėje turėjo reikšti nuoširdžią padėką. Kai kur į vyro namus atvykusiai marčiai būdavo nuplaunamos kojos ir tuo vandeniu apšlakstomi žmonės, gyvuliai, daiktai. Čia galima įžiūrėti dvejopą vandens reikšmę. Apeiginiu planavimu, matyt, tikėtasi sumegzti ryšį su naujos giminės dievais. O šlakstymas tokiu vandeniu turėjo maginę reikšmę.

Pažymėtina, kad daugelio antgamtinių jėgų baimė daug šimtmečių formavo apsauginės magijos veiksmus ir priemones. Ypatingai pavojingu buvo laikomas tas vestuvių laikotarpis, kai nuotaka jau būdavo atsiskyrusi nuo savo gimtųjų namų ir dievų, bet dar nepatekusi į kitų dievų globą.

Nuo senovės lietuvių papročiuose vyrauja: grūdai, duona, druska, tinklas, o aštrūs daiktai buvo laikomi patikimomis apsaugos priemonėmis. Jų pirmykštė prasmė kai kuriose vietovėse išliko nepakitusi iki XX amžiaus pradžios. Pietryčių Lietuvoje jaunieji, važiuodami į jungtuves, apsisaugojimui nuo burtų, į batus pildavo grūdų. Tuo pačiu tikslu kai kuriuose Pietryčių apylinkėse jaunieji važiuodami prieš jungtuves apsijuosdavo tam tikru tinklu. Važiuodami bažnyčion, apsisaugojimui pasiimdavo duonos ir druskos, o į drabužius kryžmai įsisekdavo adatų. Kitos nuotakos nuo reagavimo gindavosi burnon įsidėtu česnako gabalėliu. Piršlys, išvežant marčią, vežime po sėdyne įsidėdavo kirvį, pjūklą — kliūtims kelyje nugalėti. Įvairių metalinių daiktų žvangėjimas taip pat turėjęs atbaidyti piktąsias dvasias. Todėl visoje Lietuvoje vestuvininkai važiuodavo triukšmingai — su skambalais, žvangalais. Triukšmą keldavo pliauškindami botagais, švilpaudami ir t. t. Įvairiuose renginiuose, išlydint jaunuosius ir juos sutinkant, būdavo šaudoma iš muškietų. Taip būdavo stengiamasi atbaidyti piktąsias dvasias. Guldant ir žadinant jaunuosius, piktąsias dvasias irgi reikėdavo baidyti triukšmu. Pavyzdžiui, Raseinių apylinkėse vestuvininkai prie klėties, kur gulėdavo jaunieji, įtaisydavo "malūną" iš vežimo rato, arba ant stogo užkeldavo mintuvus ir jais, neva, mindavo linus. Prie durų pliauškėdavo botagais, kiti pūsdavo ragą. Rytų Lietuvoje yra žinomas paprotys "kulti" jaunavedžius, t. y. barškinti pagaliais, žarstekliais, keptuvėmis. Anykštėnai taip aiškina jaunųjų "kūlimą": kad javai gerai derėtų, kad vaikų būtų...

Retai kur dar buvo paprotys per vestuves slėpti nuotaką. Šis paprotys yra kilęs iš pastangų suklaidinti, apgauti antgamtines būtybes. XIX a. pabaigoje nuotakos slėpimas virto vestuvininkų pramoga. Kviesliams iš vyro pusės atvykus parsivežti marčios, artimieji slėpdavo nuotaką, o vietoj jos stengdavosi įduoti senutę ar paauglę mergaitę, girdami ją ir tvirtindami, kad ji esanti marti. (Bus daugiau)

TAI BENT DRAUSMĖ!

Kas iš pėstininkų sargyboj savo vietos nelaiko ar dėl kokio savo reikalo pasišalina, arba rikiuotėn nestoja, arba sargyboj užmiega, arba savo pareigą vykdo atsainiai ir tingiai, bet kaip, tai sargybos viršininkui tokį leidžiama nieko nelaukus užmušti, o jei etmonui pristatytas bus, tai tegu būna baudžiamas garbės atėmimu ir mirtimi

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujoj Anglijoj iš Stoties WLYN, 1360 banga, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių, pasaulinių žinių santrauką ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florista — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

Mylimai motinai

A. † A.

LIUDVIKAI BUTKIENEI

Lietuvoje mirus, jos dukrą dr. JULIJĄ ŠMILGIENĘ ir jos ŠEIMĄ nuoširdžiai užjaučia

ALEKSANDRA IR EUGENIJUS LIKANDERIAI

DR. ANTANAS KUCAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORE

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarno arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuoliką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintoju paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti Šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 pal., didelio formato, kietais viršeliais.

Kaina su persiuntimu $16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Perskaitę Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

LINKSMOS DAINOS IR ŠOKIAI

Šios plokštelės dar daug kam yra neišnešos: Nr. 240 LINKSMIEJI BROLIAI — juoko iki ašarų. Išpildė Jurgis Petrauskas ir Viktoras Direikis. Kaina $6.00. Turinys sekantis:

I pusė plokštelės
1. Vilkelis — lietuviškas valsas
2. Motulė mano — lėtas fokstrotas
3. 1-2-3 bir — kupletai
4. Polka jovolas
5. Patarimai šikšnikams
6. Altvarų polka

II pusė plokštelės
1. Studentiški dūngulinkai
2. Seniau ir dabar — kupletai
3. Miss Lietuva
4. Vedybų stebuklas
5. Amerikos lietuvių priėmimas
6. Kumpliktuose nuovadoje

LD Ansamblis
Lietuvių ir kitų įvairių šokių su dainomis. Įdainavo A. Šabasevičius

I pusė plokštelės
1. Spanduo baliaus valsas
2. Sutumų daina — tango
3. Tu tik tu — anglų valsas
4. Rudens pasaka — lėtas fokstrotas
5. Nutilk, motule — tango
6. Tai nebuvo meilė — tango

II pusė plokštelės
1. Rytiečių meilė — fokstrotas
2. Nakties serenada — tango
3. Alytė — tango
4. Veltui prašyti — tango
5. Kanarių fokstrotas
6. Ar atminsi, atsiminsi — anglų valsas

Nr. 18
Įvairių šokių rinkinys. Įdainavo A. Šabasevičius

I pusė plokštelės
1. Rose-Marie — lėtas fokstrotas
2. Paaukykite, mergele — tango
3. Sunku gyventi — valsas
4. Panika — tango
5. Varpų daina — tango
6. Mano svajonė — valsas

II pusė plokštelės
1. Nelikdėk, motule — tango
2. Kai saulėlė groji — tango
3. Sunkė motinėlė — anglų valsas
4. Marių Marytė — anglų valsas
5. Senjorita — linkmas valsas
6. Senėlės diena — sentiment. valsas

Šokių rinkinys Nr. 19, kurio priminsi Lietuvą, Palangą ir kitus. Įdainavo D. Dolskis

I pusė plokštelės
1. Cigonės akis — fokstrotas
2. Leisk man — fokstrotas
3. Karilinos vaisdėlis — fokstrotas
4. Palangos jūrej nuskando mano meilė
5. Su armonika į Braziliją — lengva muz.

II pusė plokštelės
1. Onyte, einam su manim pašokti
2. Lietuvaitė — lengvas fokstrotas
3. Sudiev, sudiev — liūdnas fokstrotas
4. Aš myliu tave — sentimentalus fokstrotas
5. Gegutėnė — smagi polkutė

Visos šios plokštelės po $6.00. Gaunamos:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

* Užsakant pridėti 50 c. už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių. Užsakymui į Kanadą reikia pridėti po 1.75 pašto išlaidoms.

A. † A. STASIUI GASNERIUI

mirus,

jo žmoną sesę ALDONĄ GASNERIENĘ ir visą šeimą bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

AUŠROS VARTŲ TUNTO SESĖS IR VADIJA

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

John G. Evans, Jr. — Stanley P. Evans

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŲS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS
Gordon Funeral Home
1729 S. HALSTED STREET Tel. 226-1344

APLINK MUS

× **Prof. dr. Vytautas Vardys** su šeima buvo atvykęs iš Norman, Okla., į Chicagą aplankyti savo artimųjų ir tuoj išvyko į Kennebunkportą, Me., lietuvių pranciškonų vasarvietėje praleisti poilsio dienas. Šeima liks ten ilgiau atostogose, o prof. Vardys skris į Europos Lietuvių studijų savaitę Paryžiuje, kur jis skaitys paskaitą. Grįžęs dar žada kartu su šeima pailsėti prie Atlanto.

× **Redaktorius Jonas Šoliūnas** išvyko vienai savaitei atostogų. Darbe vėl bus rugpiūčio 10 d.

× **Prof. dr. Arvydas Vanagūnas**, vidaus ligų specialistas, Beverly Shores surengtoje vasaros šventėje buvo garbės svečias ir po pietų padarė labai įdomų pranešimą apie vidaus ligas ir naujausius šios srities medicinos pasiekimus. Paskaita buvo kruopščiai paruošta, paįvairinta skaidrėmis. Po jos vyko paklausimai. Paskaita buvo toks didelis susidomėjimas,jog daug kas norėtų matyti ją spaudoje. Prof. dr. A. Vanagūnas neseniai pravedė Pasaulio lietuvių gydytojų studijų dienas.

× **Zita Burneikytė - Petkienė** buvo atskridusi iš Seattle, Wash., į Chicagą aplankyti savo tėvelio, kuris guli Masonic ligoninėje po labai sunkios operacijos. Jo sveikatos pavojui praėjus, grįžo atgal pas savo vyrą inž. Juozą, kuris dirba Boeing lėktuvų bendrovėje. Zita yra profesionalė kūno kultūros mokytoja.

× **Petras Anužis** atšventė 83 metų sukaktį ir savo vardines. Gyvendamas Marquette Parke aktyviai veikė Balfe ir pats vienas sudarė per 60 naujų drabužių siuntinių. Šiomis dienomis su žmona Elzbieta, kuri taip pat aktyviai talkina įvairioms organizacijoms, išsikėlė į Cicero, arčiau dukters V. Kaunienės.

× **Kun. dr. T. Žiūraitis**, OP, laikinai dirbąs St. Michael's Church, New Jersey, atsiuntė 10 dol. auką lietuviškos spaudos paramai. Labai ačiū.

× **Juozas Jurkus**, Rochester, N. Y., Liūdą Klausienė, Chicago, Ill., atsiuntė po 5 dol. aukų. Ačiū.

× **Gražina ir Jonas Stankūnai** nuoširdžiai remia labdaros organizacijas: Balfą ir Lietuvos dukterų draugiją ir Beverly Shores visuomeninį gyvenimą. Rengiant šventes, minėjimus, susirinkimus, jie nemokamai užleidžia jaukias restorano patalpas, kurios yra papuoštos mūsų dailininkų kūriniais. Jų gražiame sode vyks ir šios vasaros lietuvių gegužinė.

× **Victor J. Backus**, San Gabriel, Call., užsisakė įvairių leidinių už 101 dol. Dr. Joseph Vydas Kennebunkport, Me., taip pat užsisakė naujausių leidinių už didesnę sumą.

× **Donatas Šukelis**, New Buffalo, Mich., Alfonsas Smilgius, East Chicago, Ind., Marija Vasys, Philadelphia, Pa., pratesdami prenumeratas, atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× **J. Kaklauskas**, Cleveland, Ohio, V. Žmuidzinas, Rochester, N. Y., atsiuntė po 5 dol. aukų. Ačiū.

× **Baltic Blossoms gėlių parduotuvė** rugpiūčio mėnesį užsidaro atostogoms. Visiems mūsų klientams, pažįstamiems ir draugams taip pat linkime gerų atostogų. (pr.)

× **Bridgeporto restoranui** reikalinga viršininkė (kalbanti lietuviškai ar angliškai). Skambinti Gražinai telef. 326-2761. (sk.)

× **Dr. Jonas Reinys**, dirbąs kaip gydytojas specialistas Vak. Vokietijoje, buvo atvykęs atostogų ir aplankyti savo tėvų dr. Jono ir Bernadetos Reinių bei savo seserų Grasildos ir Vitos. Jis taip pat aplankė ir savo pažįstamus, gyvenančius Chicagoje ar apylinkėse. Dr. J. Reinys kartu su savo tėvu aplankė "Draugo" redakciją ir pasikalbėjo apie dabartinį gyvenimą Vokietijoje.

× **Vyt. Mažeika** iš Iowa buvo atvykęs į Chicagą aplankyti savo sūnaus ir kitų artimųjų. Ta proga aplankė savo draugus "Drauge", pasikalbėjo apie įvairius spaudos darbus ir apžiūrėjo naujas mašinas. Vytautas Mažeika spaustuvių reikaluose turi didelę patirtį, nes yra dirbęs ir vadovavęs spaudos darbui daugelį metų.

× **Juzė Daužvardienė**, Lietuvos gen. konsulė, Pasaulio lietuvių archyvui padovanojo daug senų, nepriklausomoj Lietuvoj leistų žurnalų ir laikraščių.

× **Antano Lipskio meno darbų** paroda vyksta "Community Memmorial General" ligoninėje, 5101 Willow Springs Rd. La Grange, Ill. Išstatyta 20 tapybos darbų. Paroda tęsis iki rugsėjo 1 dienos.

× **Jonas Mildažis**, vienas iš Beverly Shores lietuvių kolonijos kūrėjų, taip pat Lietuvių klubo veiklos rėmėjas, buvo ilgametis pirmininkas, žiemą praleidęs Floridoje, dabar gyvena Beverly Shores.

× **Marytė Krasauskaitė**, gyvenanti Hickory Hills, Ill., Vytauto ir Valerijos Krasauskų duktė, šį pavasarį baigė Loyolos universitetą ir gavo bakalauro laipsnius iš biologijos ir psichologijos srityje. Šį rudenį tęs studijas Illinois College of Podiatric Medicine Chicagoje. Sveikiname ir linkime daug sėkmės pasirinktoje srityje.

× **Edis Razma** nori padėkoti nežinomam autoriui už pasitenkinimą jo "veikimu", kad jam skirtas titulas "veiklus", bet jis nesirūpina Ateitininkų namų gegužinės muzikine dalimi, o tik įstatys pateftoną lauke ir rūpinsis plokštelių dainos sklidimu ir kviečia jaunimą atvykti į namų gegužinę, nors jų atvažiavimo jis neorganizuoja!

× **A. Dumbra, Saginaw**, Mich., Ona Starkus, Chicago, Ill., J. Petuška, Southington, Conn., A. Dumčius, Quincy, Mass., A. Juknevičius, Miami Beach, Fla., S. Rickutė, Cicero, Ill., Romualdas Grybauskas, Baltimore, Md., A. Žukauskas, Sunny Hills, Fla., E. Eidienė, Des Plaines, Ill., Ona Jusys, Worchester, Mass., užsisakė naujausių leidinių, plokštelių ar medžio drožinių.

× **Bronius Andriukaitis**, Chicago, Ill., lietuviškų organizacijų veikėjas, atvyko į "Draugą" ir įsigijo naujausių leidinių už didesnę sumą.

× **Leonara Radvilienė**, Cicero, Ill., "Draugo" parengimų komiteto narė, gavo vertingų dovanų iš prekybininkų ir pažįstamų "Drauge" gegužinės laimėjimams.

Kristina ir Regina Butkūnaitės dainuoja tragiškųjų birželio įvykių minėjime, Detraite. Nuotr. J. Urbono

IŠ ARTI IR TOLI

AUSTRALIJOJE

— **A. a. Vilius Kostas Bernaitis** staiga mirė birželio 13 d., širdies atakos ištiktas. Palaidotas su releginėmis apeigomis Centennial Parno kapinėse. Buvo gimęs 1906 m. Kelmės valsčiuje. Tarnavo kaip viršila artilerijos dalinyje A. Panemunėje. Vėliau dirbo Kauno m. policijos III nuovadoje. Gyvendamas Australijoje, buvo aktyvus lietuviškoje veikloje.

— **A. a. Kazimieras Keraitis**, agronomas, mirė VL27 Canberros ligoninėje. Buvo gimęs 1914 m. Pamūšyje. Nuo gimnazijos laikų aktyviai reiškėsi skautų organizacijoj. Gyvendamas Australijoje aktyviai reiškėsi skautuose, Canberroje įkūrė skautų vyčių būrelį, veikė Bendruomenėje, klubų valdybose. Jam daug padėjo mylima žmona Viktorija. Palaidotas Canberros kapinėse, į kurias velionį palydėjo ilga automobilių eilė.

— **Pertho ramovėnai** liepos 19 d. Lietuvių namų salėje suruošė gražų Dariaus-Girėno žygio ir lakūnų žuvimo minėjimą.

× **Vilius A. Juška**, Winter Haven, Fla., dažnai mus remia aukomis. Pratęsdamas "Draugo" prenumeratą, paaukojo vėl 10 dol. dienraščio stiprinimui. Dėkojame.

× **Elinor Sluzas**, Lithuanian Cultural Council, Dayton, Ohio, atsiuntė 431 dol. už parduotas knygas.

× **Antanina ir Vincas Čepukaičiai**, Cleveland, Ohio, atsiuntė 10 dol. auką lietuviškos spaudos paramai. Labai ačiū.

× **J. Palubinskas**, Baltimore, Md., Povilas Karosas, New Britain, Conn., Ignas Navickas, Lemont, Ill., Edward Oberle, Novato, Cal., V. Narkevičius, Downers Grove, Ill., Julius Nesavas, Detroit, Mich., Br. Paliulionis, Cicero, Ill., visi užsisakė naujausių leidinių.

× **K. Varnas, Slidell**, Louisiana, buvo atvykęs į Chicagą ir ta proga aplankė "Draugą" ir įsigijo įvairių leidinių.

Šoliūnų iš Lemonto muzikos kvartetas ateitininkų moksleivių stovykloje Dainavoje.

Nuotr. Algio Sodonio

VOKIETIJOJE

— **Betty Reklaitienė**, gim. Valnerytė, "Draugo" ilgametė skaitytoja ir prenumeratorė, 1951—1976 gyvenusi Chicagoje, nuo 1976 Marburge Vokietijoje, 1981 m. birželio 7 d. sulaukė 90 metų amžiaus. Jubiliatės susidomėjimas lietuvių kultūra siekia metus prieš pirmą pasaulinį karą. Apie 1910—1914 metus Marijampolėje, kur jubilijatė gimė ir gyveno, veikė Albino Iešmantos vadovaujamas "Gabijos" lietuvių choras ir teatro mėgėjų grupė, prie kurios jubiliatė buvo prisijungusi, dalyvavo chore ir vaidino scenoje. Reikšmės turėjo Valnerių kaimynų vargonininko Jasenausko šeima, tuo metu beatlietuvėjanti, kurios sūnūs — Bronislavas ir Albinas Jasenauskai virto žymiais lietuvių muzikais. Lietuvybe sudomino tuometiniai mokiniai bei studentai Marijampolėje, kaip Petras Klimas, Juozas Papečkys, J. Naujokaitis, J. Bendorius. Prisimenamas kun. M. Gustaitis. 1918—1919 m. jubilijatė, grįžusi į Lietuvą, dėstė Marijampolės "Žiburio" gimnazijoje vokiečių kalbą ištisus mokslo metus. Jos mokiniai anuomet buvo ne vienas vėliau darbavęsis Lietuvos valstybei ir kultūrai veikėjas. Dabar Marburge jubilijatė gavo daug sveikinimų iš Vokietijos, JAV, Lenkijos ir Lietuvos. Asmeniškai pasveikino miesto burmistras dr. Dahlmanns, apskrities viršininko (Landrato) atstovai, katalikų parapijos atstovas kun. Maniera, S. J., pažinojęs Lietuvos jėzuitus. Jubilijatės adresas: Betty Reklaitis, Sudetenstr. 24, 3550 Marburg, Fed. Rep. of Germany.

— **Dr. Povilas Reklaitis**, 20 metų gyvenęs Marburge, Vokietijoje (1961—1981), liepos mėn. persikėlė į nuosavus namus 10 klm. į pietus nuo Marburgo, netoli Niederwalgern geležinkelio stoties. Persikraustymas buvo būtinas, namų savininkas atšaukė nuomos sutartį. Didelis ir sunkus darbas buvo supakavimas ir perkraustymas dr. Reklaičio lituanistikos archyvo (Litauen Archiv Reklaitis — LAR) pareikalavęs 7 savaites ir visas atostogas. Dr. R. atsiprašo visų, kuriems laike šių savaičių negalėjo atsakyti į laiškus. Nebuvo galima motinos jubiliejui užbaigti straipsnio "Salcburgiečių atvykimas į Lietuvą ir jų sulietuvėjimo pradžia" bei eilės kitų darbų. Archyvo iš 200 dėžių išpakavimas ir sustatymas naudojimui užims dar ilgesnį laiką. Adresas: Dr. P. Reklaitis, Kreuzweg 3, 3556 Weimar, Lahn, OT Niederwalgern (Kr. Marburg-Biedenkopf), Fed. Rep. of Germany.

— **Liepos 11 d. Huettenfeldo** bažnyčioje vedė stud. Romas Žaliukas su stud. Jūrate Jurkšaite. Hamburge — Vytautas Stančius su Kornelija Trojanaite ir Monika Navickaitė su G. Schulzu. Rugpiūčio 15 d. numatomos vestuvės stud. Mečio Lando su stud. Ramune Eleonora Buivyte.

— **Paulina Ivinskienė** 60 gimtadienį atšventė š. m. balandžio 9. Gimusi 1921 Antalieptės v., Z rasų apskr., 1940 baigė Kauno VI valst. gimnazijos 7 klases, o 1942 — Kauno gailestingųjų seserų mokyklą. 1942—1944 dirbo Utenos apskr. ligoninėje. Po karo iš Vokietijos emigravo į Angliją. Ten dirbo ligoninėse ir 4 metus vaikų daržely gailestinga sesele. 1957 ištekėjo už prof. Z. Ivinskio. Jų sūnus Kęstutis jau įpusėjo matematikos studijas Bonnos universitete ir yra Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas bei VLB Tarybos narys.

P. Ivinskienė gyvai reiškiasi Vokietijos lietuvių visuomeninėje veikloje: yra Bonn- Koelno liet. moterų klubo pirmininkė ir Liet. moterų klubų federacijos Vokietijoje valdybos sekretorė, Lietuvių kultūros draugijos valdybos ir Vokietijos ateitininkų valdybos iždininkė, viena uoliųjų VLB Bonn- Koelno apylinkės ir kitų renginių ruošėja.

DIDŽ. BRITANIJOJ

— **Birželio trėmimams paminėti** Londone buvo trys renginiai. Pirmiausia pabaltiečių delegacija apsilankė Užsienio reikalų ministerijoj ir pasikalbėjo su aukštu pareigūnu apie Pabaltijo tautų problemas. Po vizito buvo padėtas vainikas prie Cenotaph paminklo išvežtųjų pagerbimui. Vainiką padėjo tautiniais rūbais pasipuošę R. Gruplijonaitė ir F. Markevičius, lydimi latvių jaunuolių. Šis parengimas įvyko birželio 12 d. Birželio 14 d. vyko bendros pabaltiečių ir kitų kviestų svečių pamaldos St. Martin bažnyčioje. Birželio 15 d., 6:30 val. Parlamento rūmų salėje vyko didelio masto susirinkimas kviestiniams svečiams. Dalyvavo ir kalbėjo parlamento nariai ir kiti prezidiumo nariai. Dalyvių buvo apie 300. Šį svarbų susirinkimą organizavo ir globojo European Liaison Group organizacija. Čia taip pat buvo lietuvių jaunimo. Buvo Lynes redaktorius V. Puodžiūnas, V. Juraitė, R. Gruplijonaitė ir C. Butrimaitė.

— **Anastazija Tamošaitienė ir Aldona Veselkienė**, tautinio meno dailininkės ir audėjos iš Šiaurės Amerikos, lankėsi Londone birželio mėn. pabaigoje. A. Tamošaitienė buvo paprašyta išausti tautinius drabužius Britanijos sosto įpėdinio sužadėtinei Lady Dianai, kaip vestuvinę dovaną. Birželio 22 d. Tamošaitienė, lydima Gilmos Zinkuvienės ir DBLS pirm. Zigmo Juro, buvo priimta Buckingham Palace karališkuose rūmuose, kur ji įteikė D. Britanijos lietuvių vestuvinę dovaną Princo sužadėtinei.

— **Aktorius Vitalis Žukauskas** liepos 5 d. dalyvavo lietuviškose pamaldose Šv. Elzbietos bažnyčioje Coventry, o po to vietos klube atliko programą.

— **Birželio 13 d.** Gloucesterio ir Stroudo DBLS skyr. surengė trėmimų minėjimą, kuris įvyko ukrainiečių klube. Minėjimą pradėjo J. Vilimas ir trumpai priminė mūsų tautos skaudžiausius įvykius. Dalyviai susikaupimo minute pagerbė žuvusius laisvės kovotojus ir Sibiro tremtyje mirusius tautiečius. Paskaitai pakvietė A. Valentą. Nors kas metai išgirstame paskaitų šia tema, tačiau prelegentas sugebėjo savo kalba sudominti visus. Tą patį pakartojo ir jo žmona Lilija angliškai.

— **Liepos 18 d.** L. K. V. S-gos "Ramovės" Manchesterio skyrius surengė M. lietuvių klube Dariaus ir Girėno minėjimą į kurį atsilankė daug vietos ir apylinkės žmonių. Minėjimą pravedė ramovėnų skyriaus pirm. K. Murauskas. Paskaitą skaitė H. Vainys. Tai progai M. Ramonas apie Darių ir Girėną padeklamavo savo kūrybos eilėraštį. Minėjimas baigtas sugiedant Lietuvos himną. Po minėjimo pasižmonėjimas vyko prie vaišių stalo ir klubo bare.

— **Birželio 14 dieną** Carr Bank Park, Mansfielde, buvo paminėtas keturiasdešimtmetis nuo 1941 metų birželio mėnesio Baltijos tautų trėmimų į Sibirą. Minėjimo iniciatorė — Mansfieldo latvių organizacija. Be latvių dalyvavo ir lietuvių atstovai. Į minėjimą buvo susirinkę apie 40 žmonių. Latvių ir lietuvių moterys dalyvavo su tautiniais rūbais. Buvo padėtos gėlės prie nežinomo kareivio kapo. Tame tarpe ir dvi lietuviškos puokštės perjuostos tautinių spalvų kaspinais.

OKUP. LIETUVOJE

— **Žemaičių Kalvarijoje** įvykusiuose atlaiduose šiais metais dalyvavo rekordinis skaičius tikinčiųjų. Pranešama, kad į atlaidus buvo atvykęs autobusas vokiečių, daugiausia jaunimo, iš Sibiro.

BRAZILIJOJE

— **Sao Paulo lietuvių** jaunimo choras "Volungė", vadovaujamas K. Valavičiūtės, ruošiasi savo pirmajai koncertinei išvykai rugsėjo mėnesį į Rio de Janeiro lietuvių koloniją. Tikimasi, kad "Volungė" važiuos ir į Pasaulio Lietuvių dienas 1983 metais JAV-bėse.

URUGVAJUJ

— **Urugvajaus Lietuvių Kultūros draugijos** pirmininkas Vytautas P. Dorelis siuntė PLB valdybai Urugvajaus lietuvių bendruomeninius solidarumo įnašus ir informacijas apie jų veiklą. Stengiamasi palaikyti glaudžius tarpusavio ryšius, jaunieji "Rintukai" (tautinių šokių grupė) buvo nuvykę į Argentiną, planuojami suvažiavimai ir kt. Iš Argentinos atvykusi lankėsi Argentinos Lietuvių Centro delegacija su "Inkaru".

CHICAGOS ŽINIOS

LENKĖ KANDIDATĖ Į ŠVENTUOSIUS

Kardinolo Cody sudarytas tribunolas užbaigė ruošti kandidatės į šventuosius motinos Marijos Teresės Dudzik dokumentus ir juos nusiuntė į Romą. Ji pirmoji tokia kandidatė iš Chicagos nuo tada, kai motina Cabrini buvo paskelbta šventąja 1946 m. Josephine Dudzik gimė prūsiškoje Lenkijos dalyje 1860 m. ir emigravo į JAV, kur įkūrė Kunegundos seselių vienuoliją, dabar pasivadinusią "Franciscan Sisters of Chicago".

DĖŽĖS DOLERIAMS

Chicagos finansų komitetas nusprendė, kad už 250,000 dol. reikia nupirkti 80 specialių dėžių su įtaisais, kurių dėka autobusų keleivių įmetami dolerių banknotai galės būti lengviau tvarkomi.

CHICAGOJE NUŠAUTA 551

Policija skelbia, kad Chicagoje 1980 m. buvo nužudyti 863 žmonės, iš jų 551 nušautas, iš šių 396 nušauti rankiniais ginklais.

ATOMINIAM PAVOJUI ATSIRADUS

Mokyklos ir gyventojai, esą Zion atominės jėgainės artumoje, bus pamokyti ir atliks pratybas, kaip greitai pabėgti, jei susidarytų atominis pavojus.

Betikslis gyvenimas —lygus ankstyvai mirčiai. J. W. Goethe

PRAEITIES PUSLAPIUOSE

Rugpjūčio 3 d.

1492 m. Christopher Columbus išplaukė iš Ispanijos ir ilgainiui atrado Ameriką.

1675 m. prancūzai nugalėjo olandus bei ispanus Palermo įlankoje ir užėmė Sicilijos salą.

1951 m. 90 West Point karinės akademijos kadetų buvo pašalinti už sukčiavimą.

1971 m. Kuba uždarė savo ambasadą Madride po prekybinių nesutarimų.

1976 m. Pennsylvanijoje 20 žmonių mirė nuo neišaiškintos "legionierių" epidemijos.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo val.: 9 v. r. iki 6 v. v.
Šeštad. nuo 9 v. r. iki 12 v. d.
ir pagal susitarimą.
Tel.. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

Jau išėjo
IŠVEŽTŲJŲ LIETUVIŲ SĄRAŠAS
STALINO TERORAS 1940 - 1941
Sudarė LEONARDAS KERULIS

Įvadą lietuvių, anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis parašė DR. VYTAUTAS VARDYS, Oklahomos universiteto politinių mokslų profesorius.

Išleido Pasaulio lietuvių archyvas. Finansavo Lietuvių Bendruomenės JAV Krašto valdyba — Visuomeninių reikalų taryba.

Sąrašas apima 19,285 vardus iš bendro 34,000 išvežtųjų per pirmuosius 1941 birželio 14 - 21 trėmimus. Tokio sąrašo iki šiol neturėjom.

Autorius žinias rinko iš visų prieinamų šaltinių ir liūdininkų daugiau negu 30 metų. Kiek yra žinoma, sąraše nurodytas ir tolimesnis išvežtųjų ir jų šeimų likimas.

Knyga yra didelio formato, 10" x 8", kietais viršeliais, 520 puslapių. Kaina su persiuntimu $21.95.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, Illinois 60629
Illinois gyv. dar prideda $1.20 valstijos mokesčio.